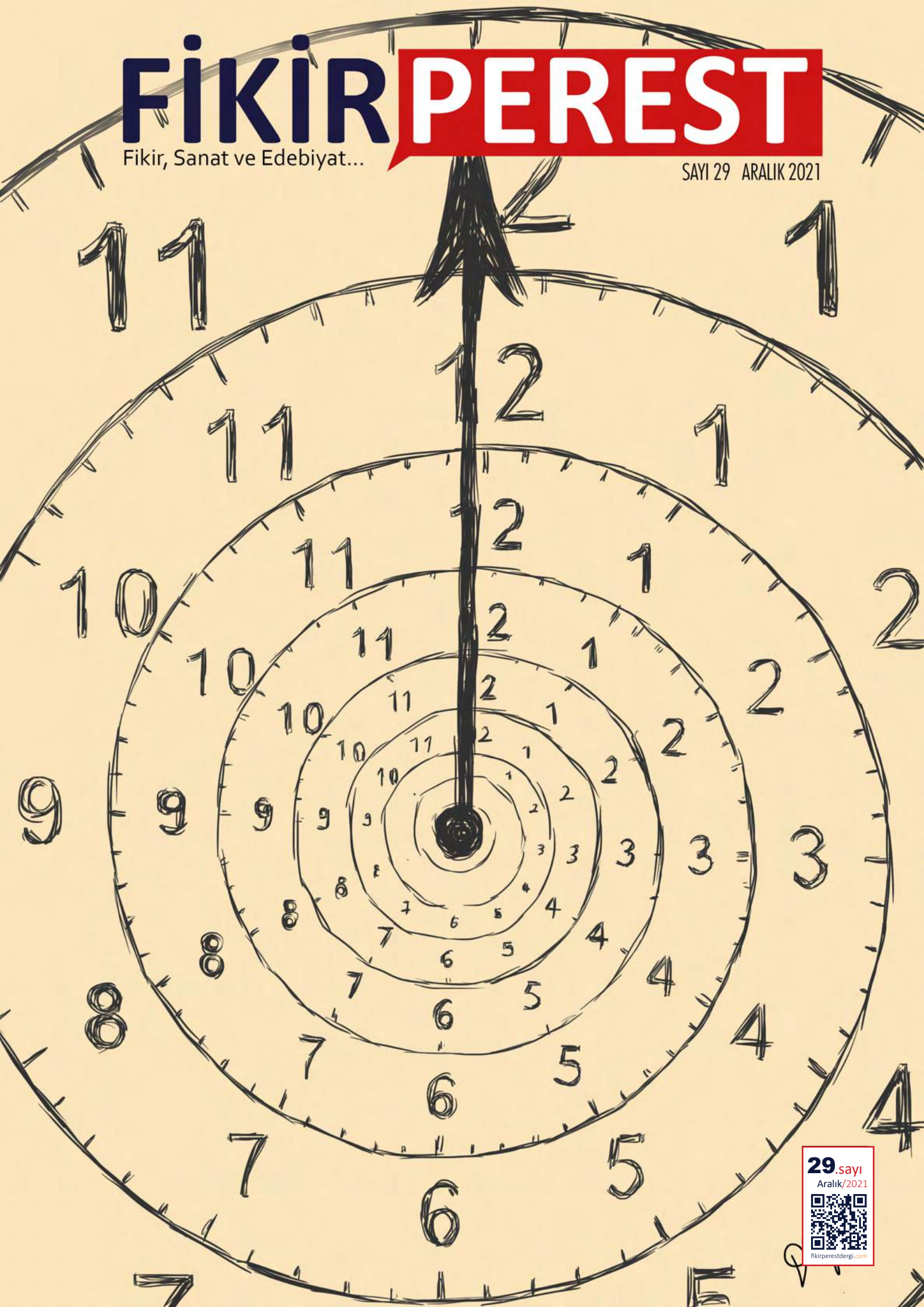

FİKİR PEREST

Fikir, Sanat ve Edebiyat...

SAYI 29 ARALIK 2021

29.sayı

Aralık/2021

fikirperestdergi.com

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

K. Atatürk

FİKİRPEREST

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperest Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Asya Alin ARSLAN
Beyda TOPAN
Buse ÇİĞİL
Esin BAĞLI
Esra AKDAŞ(Röpörtaj)
Hatice Çemrek GÜLER
Hatice Çevik ERDAL
İsmail İğdeli (Çevirmen) Özgür Çavuşoğlu (Yazar)
Mehmet Ali KESKİNKILIÇ
Merve KAKICI
Metin Serhat DAVUL
Nihan ŞENOL
Osman UZUNMEHMETOĞLU
Özgür AKTAŞ
Perihan AKRAN
Selim TOSUN
Şehnaz ORHAN
Şüheda BİCE
Talip ÇEVİK
Tuğba BADEMCI

Sizden Gelenler

Beyda Topan
Merve KAKICI
Osman Uzunmehmetoğlu
Şüheda Bice
Metin Serhat DAVUL

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ
Sinem ULUDAĞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Bekir ÖZDEMİR
Buket DİL
Mehmet Akif YARDIM
Sıla ERGÜN

Sesli Dergi

Büşra AYRANCIOĞLU

Web Tasarım

Emre KIDIR

İletişim

Bengü KURU
Büşra AYRANCIOĞLU

29. sayı

Aralık/2021

fikirperestdergi.com

▶ Fikirperest Dergi

📷 @fikirperestdergi

fikirperestdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 @gelecegimizkitapta

ERKEN KALK ZİNDE KAL, GÜNAYDIN DE MUTLU KAL

Bugün erkenciyim. Neden, bende bilmiyorum. Saat 05.30 gayet dinginim, iyi uyumuşum. Hiçbir uyku sonrası mahmurluğu, isteksizliği yok. Bilakis, bir istek geldi ve beni bu yazıyı yazmaya itti.

Erken kalktım zindeyim ama evde herkes uyuduğu için günaydın diyemedim. Size güzel, kocaman bir GÜNAYDIN. Sizlerle bir çalışma ziyaretinde etkilendiğim ve zamanı yönetmekle ilişkili bir anımı paylaşmak istiyorum.

Başlık çok önceleri hoşuma giden diyet bisküvi reklamından alıntı. “Erken kalk zinde kal, günaydın de mutlu kal.”

Almanya’ya bir çalışma ziyaretine gitmiştim. Almanlar güne erken başlıyor. Kaçta mı? 06.00’da.

Sabah altı ile sekiz arasında istediğiniz bir saatte işe gidebiliyorsunuz. Öğle yemeği arası bir saat. Altıda işe başlayan, bir saat yemek arası kullandı ise sekiz saat ekliyor ve öğleden sonra saat üçte işten çıkabiliyor. Hatta sabah bu saatleri tercih edenler var. Çok önemli işlerimi sabahın bu saatinde hallediyorum, diyorlar. Sekizde gelen ise saat beşte çıkabiliyor. Genellikle saat yedide işe geldiği için dörtten sonra pek kimse kalmıyor. Dörtten sonra başlıyor; spor, sanat, müzik vb. aktiviteler.

Almanya’ya ilk gittiğimde çalışma ziyareti programı dokuzda başlıyordu. Anlaşılan Almanlar, bizde mesainin kaçta başladığını öğrenmiş, programı dokuza almışlar. Hâlbuki onlar için güne başlama üç saat geride kalmış. Spor yapmak için sabah saat 6.00’da kalkmışım. Dışarıdaki trafik Ankara’nın Kızılay’ı gibiydi. Sokakta insanlar, tramvaylar ve otobüsler dolmaya başlamış. Araçların farları açık, yolları açık. Trafik akıyor. Korna sesi yok.

Bu durum beni şu düşünceye itti. Biz güne geç mi başlıyoruz, onlar erken mi? Erken kalkmayarak akşam yatmayarak, bedenimizi çok mu yoruyoruz? Ertesi gün bin türlü bahanelerle üretken olamıyoruz. Kendimize zaman ayırmıyoruz.

gizem
2021

Biz ya sekizde ya da dokuzda başlıyoruz çalışma hayatına. İstisnalar müstesna. Akşam beş, altı ya da fazla mesai derken yedide sekizde çıkıyoruz. Özellikle büyük şehirlerde eve git, oldu mu sana sekiz-dokuz. Çocuklar erken yatmak zorunda, sabah okula gidecekler. Evde iki kelime etmeye bile fırsat yok. İletişim koptu. Anne babalar ve çocuklar aynı zaman diliminde boş zamana sahip değiller. Çocuklar okul arkadaşlarıyla, anne babalar iş arkadaşlarıyla... Grigoriy Petrov bunu Beyaz Zambaklar Ülkesi kitabında çarpıcı biçimde özetle şöyle anlatıyor: “Anneler hem çalışma hayatı hem ev işleri, babalar da memuriyet, ticaret vb. işlerle meşgul olurlarken çocukları ile meşgul olamazlar. Çünkü bunun için vakitleri kalmaz veya vakitleri yoktur.” Hâlbuki çocuk yetiştirmek emek ister, vakit ister, zaman ister. Çünkü bir insan dünyaya hazır gelmez, zamanla oluşur.

İşte zaman değerli ve yönetilmesi gereken bir kavram. Neye öncelik veriyorsan ilk önce zamanını ona harcaman lazım. Enerjini ona harcaman lazım. Motivasyon stratejisi de böyledir, “Neyin gelişmesini istiyorsan onu ödüllendir” der. Sizde neyin gelişmesini önemsiyorsanız, neye önem veriyorsanız onu ilk sıraya alın ve ona zaman ayırın. Gelecek gibi. Geleceğiniz için zihninize yer ayırın onun için de her gün zaman ayırın. Kendinizi böyle ödüllendirin.

Benim hoşuma gitti erken kalkmak. “Erken kalk zinde kal, günaydın de mutlu kal.”

Zinde kalın, mutlu kalın, sağlıklı kalın.

Mehmet Ali KEŞKİNKİLİÇ

ZAMANA DAHİL OLURKEN

Akrep, yelkovan ve saniyenin bitmeyen maratonunda zamanın değeri yaşadıklarımızla ölçülmektedir. Bu zorlu koşulda adımlar birbiri ardına atılırken kimi zaman tökezleyip kimi zaman rüzgâr olup esiyoruz. Belki takılıp düşüyor, belki susuzluktan dilimiz damağımıza yapışıyor ama kalbimizin “Ha gayret bırakma! atışını hep hissediyoruz. Zaman, kimliğini tanıtırken, “En çok beni iyi değerlendir, gittiğim zaman dönüşüm olmuyor” diye defalarca vurguluyor. Biz har vurup harman savururcasına harcarken vakitlerimizi, öyle bir an geliyor ki son pişmanlık fayda etmiyor. Sadece giden geminin ardından bakakalıyoruz. Dur desek durmaz oluyor en değerli emanet. İçimize bir hüznün çöküyor. En çok sevdiğimizden ayrılırken hissediyoruz galiba bu burukluğu. Gönül sessizce ah eylerken dil kilidini açmaya çalışıyor sevdiğine söyleyemediği sözlerin. Veda sahneleri getirin gözlerinizin önüne. İnsanın boğazı düğümleir de çözülmez sanırsın. Giden

için de kalan için de zordur. Giden attığı her bir adımda tekrar tekrar arkasına bakar. Kalan, giden gözden kayboluncaya kadar dimdik durur. Birbirlerini göremedikleri anda bırakırlar göz yaşlarını, söyleyemediklerini... Bir Sezen Aksu şarkısı olur “Geri Dön” diye yürekleri çarpar. “Tekrar kavuşabilecek miyiz acaba?” sorularıyla doldururlar ayrılığın sızısıyla dolu kalplerini. Kalan hatıralarla birlikte yaşamaya çalışır insan.

Çok mutlu olduğum anları saklamak isterim bazen. Fanuslara koyup ağzını kapatmak, istediğim zaman açıp doya doya tekrar yaşamak için. İnsanoğlu hemen çözüm bulur ya ben de buldum. Eğer çiçek varsa o ortamda alır, okuduğum kitap arasına koyarım. Kitabı elime aldığımda kuru bir çiçek varsa bilin ki maziden kalan hatıradır. Gönül imbiğinden süzüldüğü için çok değerlidir benim nezdimde. Eskiler sevdiğine mektup yazdıktan sonra ucunu yakıp gönderirler ya sevdiğim zamanlara ait mektup yakma şeklimde budur belki benim. Vefa

duygumu hiçbir zaman kaybetmeyeceğime dair vurduğum mühürdür, kim bilir. Yeni bir yıla girerken içinde bulunduğum yılı beynimin terazisinde tartıp kalbimin süzgecinden geçirdiğimden mi kırklı yaşları saymaya başladığımdan mı nedir bilinmez bu aralar zaman kavramı üzerinde çok durdum. Zaman çok değerli... Hani küçükken gittiğimiz düğünlerde gelini incelerken elindeki çiçeğe takılırdı gözümüz, ucunda incecik teller olurdu pırıl pırıl parlayan. Sonra gelinin gözünün içine heyecanla bakarak bir tane kendimiz için ister, gelin telini incitmeden tutmaya çalışır, en değerli hazinemiz gibi saklardık ya! Ben de ziyadesiyle değer veriyorum yeryüzündeki tebessüm ettiğim anlara. O anları yaşarken beni pamuklara saranlara. Çünkü öyle bir an geliyor ki özlem deryasında yüzüyoruz, burnumuzun direği sızlıyor.

Ömrümüzü bir yapboza benzetecek olursak parçaları birleştireceğimiz zemin, zamandır. Zaman üzerine yerleştireceğimiz her bir parça mücevher niteliğinde... Sevgi, saygı, huzur, mutluluk, hoşgörü, dürüstlük, insaniyet, paylaşım, dostluk vb. birçok mücevher ise bizim ömür hazinemizdir. Yapbozu bir araya getirirken yani hazineyi biriktirirken zemini hep düşünelim.

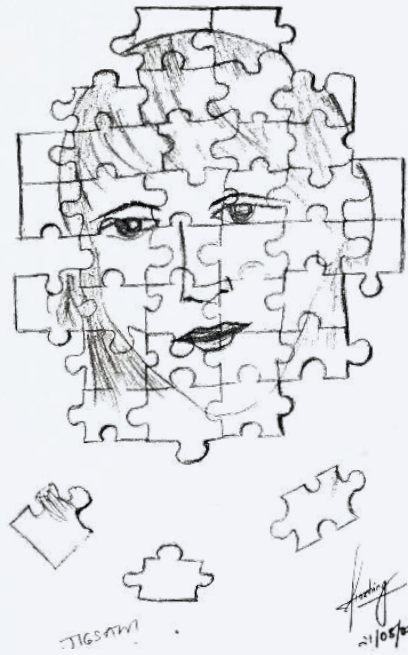
Zamana dahil olurken her şeye rağmen hayata gülen gözlerle bakabilmeyi hiç unutmayalım.

Zira Ümit Yaşar Oğuzcan'ın

“Bak! İşte gizleri yaşamın, işte mutluluk
Gülümsüyor bir kapı aralığından
Ellerimizi uzatsak tutabiliriz belki
Şimdi ya da hiçbir zaman.”

mısraları bize meşale tutan en manidar yol göstericidir.

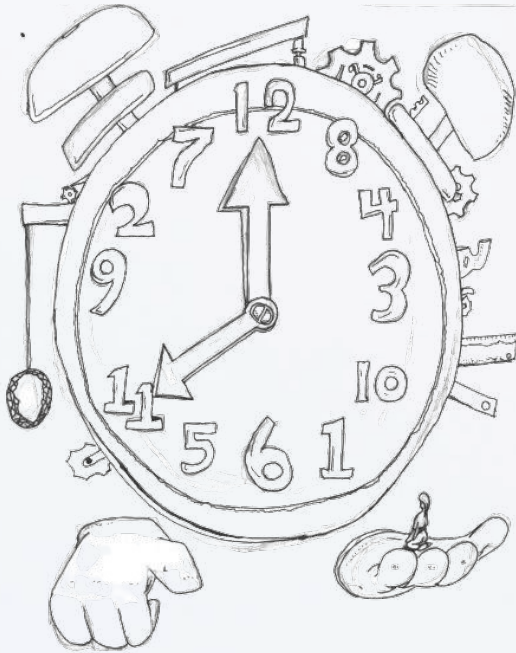
Nihan ŞENOL

İNCİ DAKİKALARI

“Ne içindeyim zamanın ne de büsbütün dışın-
da; Yekpare geniş bir anın parçalanmaz akışında”
dizeleriyle bir zaman yolculuğuna çıkarıyor şair
bizi. Zaman bir an meselesi ömürde... “Bir var bir
yok” insanoğlu da tıpkı bu yazıya başladığım anın
şu anda geçip gitmiş olması gibi. “Ne içindeyim
zamanın ne de büsbütün dışında” derken bir za-
man oyununun tam da orta yerinde buluşmuş gibi.
Yanımızdakiler, kalbimizdekiler ve geleceğimizde
var olacaklarla birlikte. Bürünmüşüz de en güzel
esvaplarımızı, sıramız gelse de sahneye çıksak der
gibi. Kimimiz dünyalık kaygılardan azade kimimiz
rolüne kaptırmış dünya arsız kimimiz hırkası üs-
tünde bir münzevi derviş kimimiz her devri idame
ettiren bir dünyevi...

Dünya oyununda bilinmeyen bir zamanın bilinir
bilinmez sahipleriyiz. Evvel zaman içinde kalbur
saman içinde diye başlayan masal kahramanlarıyla
özdeş geçiyoruz ahir zamanın içinden. Sahi geçen
zaman mı bizden; yoksa zaman aynı kalan da biz

miyiz ondan vazgeçen? Hele ki zamanın birinde
var olma gayreti içinde göz göre göre kendimiz mi
terk-i diyar ediyoruz o zamanın biricikliğinden.
Bugün var yarın yok halinden. Bile isteye sırtımıza
alıp ömür hırkasını arkamıza dahi bakmadan çekip
gidiyor muyuz zaman kapısından paldır küldür?

Gündelik işler keşmekeşinde hep bir yerlere yetişme
telaşında kendimizden adım adım uzağa, gönlümü-
zün dilediğinden en uzağa soluk soluğa koşar adım
geçip gidiyoruz zamanın bir yerinde. Kolumuza
taktığımız, duvarlarımızı süslediğimiz ve sayısal
ifadelerle bezediğimiz o zaman ölçerler de bizimle
alay ediyor mudur bu geçip gitme anlarında. Saatler
de kendi beyhudeliklerinin farkındalar mıdır? İnsa-
noğlu yüzyıllardır ölçer de durur zamanı. İlk zaman,
güneşi alet eder zaman hırsız oyununa, güneşle
sefer eder, o gölgeden bu gölgeye... Bir gün doğumu
ile gün batımı yetmez olur insanoğlunun hırsına
ve dünya tamahına. Zamanı dünden yönetmeye me-
raklı hâliyle. Sonraları su saatleriyle oynar da durur,
zamanın da tıpkı su gibi akan bir şey olduğunu bil-
mezmiş gibi. Kendi tamahkârlığına yeni yeni isimler
bulup, verimli zaman geçirme rüyasına yatar. Sanki
dünyanın ilk varolma zamanlarında akıp giden
zamanın değerini bir kelimeyle ölçebilirmiş gibi.
Mum saatleri tasarlar sonra da kendi haline güler de
güler. Zamanın bir mum gibi eriyip gittiği gerçeğini
unutur da unuttur. Sonraları devrimlere merak salar,
dünyalık kaygılara açar gözünü. Kolunda, göğsünde,
koynunda, duvarında taşır zaman ölçerini. Zamanı
ölçmeye harcadığı çaba kadar kendi zamansızlığın-
da da kaybolur gider.

Bir zaman sonra okuduğu bir kitaptan anımsadığı
“Ah be insanoğlu ne kadar da meraklıdır!” diye ses-
lenir gezegeninden, Küçük Prens bir güneş saatinde.
“Hele büyükler bir şeyi bir kere de anlamazlar” diye
de dertlenir. Yıldızları sayan o iş adamını örnek
verir sonra büyüklerin dünyasıyla alay ederek.
Zamanı da yıldızları da saymaya ve ölçmeye yetecek

ömürleri varmış gibi beyhude çabalar peşinde. Sonra gezegenlerin birindeki fenerci göz kırpar, dakikada bir dönüp duran gezegenine söylenen ışıkları yakıp söndürürken. Gezegenlerde de zaman var mıdır? Herhangi bir zamanın birindeki bir gezegende zamanı ölçmeye çalışma gayreti beyhude bir çaba değil midir? Dünya gezegeninde bir yerde çölde bir tilkiden öğrenir sonra zamanın kıymetini, saatler bir anda önemli olur, sabrı, beklemeyi ve sadece beklemenin sihrini öğretir minicik kalplerimize. “Hep aynı saatte gelsen iyi olur, sözgelimi öğleden sonra saat dörtte gelecek olursan ben saat üçte mutlu olmaya başlarım” diyerek saatlerin tam istediğimiz zamanda durmasını, hep aynı saatlerde beklediğimize kavuşmanın lezzetini anımsatır yeniden. “Ama gelişigüzel bir zamanda gelecek olursan kendimi hangi saatte hazırlayacağımı bilemem.” diyerek hepimize bir beklenen zaman keyfini emanet eder ve gider. Yine bir zaman aralığında bıraktığı o gezegeni ne... Zamanın kıymetini, zamanın birinde yaşayıp yaşamadığı bile muamma olan bir Küçük Prens öğretir en zamansız hâliyle. “İnsan ancak yüreğiyle baktığı zaman gerçeği görebilir, gerçeğin mayası gözle görülemez.” diye de tüm zamanlara meydan okuyan öğüdünü emanet eder tekrardan tüm insanlığa.

Sonra yeniden zaman akmaya başlar yeniden dünyanın ilk kurulduğu anların büyüünde. Zamanın bilinmezliği ve göreceliği arasında bir bilinmezlikle yaşar ve gider insanoğlu. Kimine bir ömür gibi uzun geçen zaman kimine bir su gibi kısacık akar çelişkisinde bulur kendini. Bazı anları pamuklara sarıp saklamak isterken bazılarını da zaman dursa ve yok olsam nidasıyla kuyulara atmak ister. Öyle böyle zaman geçer, vakit durur, kuşlar uçar, güller solar, ömür geçer, sular akıp gider. Zamanın getirdiklerinden artakalan her şey ömür defterinde bir iz, bir yad, bir nefes bırakır. Tüm çabalar beyhude, tüm sözler lafügüzaf, tüm zamanlar yokluk, çokluk, boşluk olup çıkar. Zaman geçer, sahiden geçer, aklında güzel anların yâdı, elinde güllerin kokusu, kulağında sana ithâf edilen kemanın tellerindeki ezginin emaneti, teninde o son yağmur damlası, dilinin ucunda o ömrüne emanet dizelerin aşinalığı, geçmiş ve gelecek ve tüm zamanların o zamansız şiiriyle zaman durur. Tam da o anda saatler durur, ömür durur, o hep orada, kalbe akan o kan da durur...

HATİCE ÇEMREK GÜLER

...
“Sen bana yeni yılsın her dakika
Her dakika yeni bir yaşma daha giriyorum
Sen benim üstüne titrediğim güzel ve yeni
Saatim kadar saadetimin gözbebeği zamansın.
Ben bin parçaya bölündüm her parçasında
Her parçasındayım kırkayak sesli boğuk arkadaşlığın...”

...
İncilerin ilk gerçek ve yeni yorumunu bulur gibi oluyorum
Bu inciler denizlerin en karanlık noktalarında bile yoktur.
Benim ak ve kara kayalar içinde bulduğum inciler
Bu inciler sen olmasan bende bile yoktur
Oldukları yerde bile...

İnci Dakikaları /Sezai KARAKOÇ

BOS SALINCAK VE PASLI BİR ANAHTAR

“Tahta bir sandalyeye oturmuşum, elimde saçları iki yandan örülmüş bez bir bebek. Dört, beş yaşlarındayım. Hemen yanımda babam oturuyor, kolunu omzuma dolamış. Çitlerle çevrili tatlı bir bahçedeyiz, domates kokusu havayı tazeliyor. Karşımızda annem, kırmızı bir salıncağı sallıyor. Salıncağın içi boş. Annemin gözleri gecedен karanlık. Salıncağın gıcirtısıyla uyanıyorum uyukumdan. Yine aynı rüya. Üç değil beş değil, onlarca kez gördüm bu rüyayı. Rüya tabirlerine bakma gereği duymuyorum zira hayatım anlamsız. Doğru ya, kendimi tanıtmadım. Merhaba, ben Öykü. Hırsız bir babanın, sosyopat bir annenin kızıyım.”

...
Kırmızı sert kapaklı, sayfaları yıpranmış, arasında kurutulmuş çiçekler sebebiyle lavanta ve papatya karışımı bir kokuya sahip defteri öfkeyle yatağa fırlattı Öykü. Birkaç sene önce tutmaya başladığı günlüğün ilk sayfasına yazdıkları iyiden iyiye çileden çıkarmıştı onu. Kaç genç kız böyle başlardı ki günlüğüne? Kaç genç kız en son dört, beş yaşlarında gördüğü babasının anısından kaçır? Kaçar da tüm dünyada saklanacak tek bir sığınak bulamazdı. Kaç Öykü vardı bu dünyada, küçükken en sevdiği oyunu annesinin ilaç kutularından bebeklerine ev yapmak olan.

Tüm hayatı “kanıtlamakla” geçmişti Öykü’nün. Babasının hırsızlık suçundan cezaevinde yattığını duyan sınıf arkadaşlarının kaybolan silgilerini, kalemlerini, suluklarını çalmadığını; annesinin kırmızı reçeteli ilaçlarla ayakta durabildiğini duyan mahalle arkadaşlarına “sosyopat annenin psikopat kızı” olmadığını. Kanıtlayamayınca kaçmıştı. Ancak kaçmakla kurtulamadığı yazgısı sebebiyle değiştirdiği okullarının ve dolayısıyla evlerinin sayısı yaşına yaklaşmıştı. Bu kadar mekan değişikliği onun hiçbir zaman kendisini bu dünyaya ait hissedememesine

sebepl olmuştu.

Yatağa fırlattığı defterden dökülen kurutulmuş çiçekleri toplarken Öykü, içeri odadan pikabın cızırtısı gelmeye başladı. Taş plak pikabın içinde bir süre cızırtıyla döndükten sonra Seyyan Hanım’ın seneler öncesinden gelen kadife sesi tüm evi sardı. “O gözler bana eskisinden yabancı. Gönlümdeki bu sevda hiç dinmeyen bir acı.” Belli ki annesi yine Hasret’i dinlemeye başlamıştı. Füsün Hanım akşam saatlerine doğru ihlamurdan, kuşburnuna, kiraz sapından mavi kelebek çiçeğine kadar envai çeşit bitkisinden birinin çayını yaptığı fincanını eline alır, pencere kenarındaki koltuğa oturur ve Seyyan Hanım’dan Hasret’i dinlerdi. Bu şarkının belli ki annesi için özel bir yeri vardı. Pek çok konuda olduğu gibi bu konuda da yabancıydı annesine. Bitkilerin rahatlatıcı kokusu ve taş plağın kusursuz sesiyle birlikte, annesinin “normal” bir anne olduğunu hissettiği böyle zamanlar Öykü’nün evdeki en huzurlu anlarıydı. Bu zamanlarda Öykü hemen kendisine de bir çay doldurur, annesinin karşısındaki koltuğa geçer ve onu izlerdi. İlaçların aralarına ördüğü duvarlar, uyumuş bir beden ve donuk bakışların arkasındaki annesine en

yaklaştığı zamanların keyfini sonuna kadar sürmek isterdi. “Çok sessizsin bugün kızım,” diyerek sessizliği bozmuştu Füsün Hanım. Parmaklarıyla fincanını daha sıkı kavrayarak derin bir nefes çekti Öykü. “Sessiz değilim anne, yalnızım!” Çünkü biliyordu; kişi sessizliği tercih eder, yalnızlığa ise mahkûm edilir. Ancak onun sükûneti zaruret içerdiği için “sessizlik” gibi insanın tercihi sunulan ve yer yer huzur barındıran bir durumda olmadığını gayet farkındaydı. Yalnızdı Öykü, hiçbir kapıyı açamayan ve çekmecede öylece unutulmuş paslı bir anahtar

kadar yalnızdı. Etrafında ne kadar yalnız hissettiğini anlatacak kimseyi bulamayacak kadar yalnızdı.

Cümlenin devamını getirmek istemişti Öykü, “Bırak yatayım omzuna anne,” sabaha kadar annesinin dizinde ağlamak istemişti. Geçmişe ait sorular sormak, geleceğe dair hayaller kurmak istemişti. Çıkan sivilcelerden şikâyetlenmek, trend şarkıları annesiyle dinlemek, sahici kavgalar etmek istemişti. Hayatın kıyılarında dolaşmak yerine gerçek bir hikâyesi olsun istemişti. Bitki çaylarının ve ilaçlarının etkisiyle Füsün Hanım’ın gözleri kapanmaya başladığında, Öykü bunun hiçbir zaman mümkün olamayacağını tekrar ve tekrar anlamıştı.

Elindeki fincanı sehpanın üzerine bırakıp, annesinin saçlarını yalayan rüzgârın geldiği pencereyi kapattı. Üzerini örtecek bir battaniye almak için yatak odasına geçmeden önce pikabın iğnesine dokundu ve dinlenmekte olan Seyyan Hanım’ı tekrar aralarına davet etti. Kemanın sesi eşliğinde odaya girdiğinde babasının yüzü karşıladı Öykü’yü. Şifonyerin kenarına tutturulmuş eski bir fotoğrafta Nevzat Bey seneler öncesinin hüznüyle bakıyordu kızına. Fotoğrafa doğru eğildi Öykü, eline almak istemiyordu. Annesi ve babasının ilk tanıştığı dönemlere ait, vapurda çekilmiş bir fotoğraftı bu. Belki de vapur fotoğrafçısının o günkü ilk siftoydı. Belki de annesiyle babasının son fotoğrafıydı. En büyük öfkesinin arkasında “hırsız aile” damgasıyla birlikte onları yalnız bırakan babasına değil; hâlâ o adamı gözünün önünden ayırmaya kıyamayan,

ÇÜNKÜ BİLİYORDU;
KİŞİ SESSİZLİĞİ
TERCİH EDER,
YALNIZLIĞA İSE
MAHKÛM EDİLİR.

her gün dondurulmuş hâliyle dâhi olsa göz göze gelmek için fotoğrafını aynasının köşesine ilişti, kendi hayatını var edememiş annesine olduğunu fark etti.

Gözünde birikmiş yaşları elinin tersiyle silerken bakışlarıyla etrafı hızla taradı. Bir battaniye göremeyince birkaç dolap çekmecesini karıştırdı. İstedikini bulamadığında sıkıntılı bir iç çekişle ayak parmaklarının üzerine yükseldi ve elini dolabın üst raflarında gezdirmeye başladı. Eline değen kumaşlardan battaniye olabileceğini tahmin ettiği bir parçayı çekip çıkarmak istemesiyle onlarca fotoğrafın odanın zeminine yayılması bir oldu. Eskimiş fotoğraflar, birkaç mektup zarfı, kurutulmuş çiçekler ve sert kapaklı bir defter ayaklarının altında duruyordu Öykü’nün. Bu kadar çok fotoğrafları olduğunu bilmemenin şaşkınlığıyla, gizlemeye çalışılmış bir şeyleri bulmanın merakı birbirine karışmış halde halının üzerine oturdu.

Fotoğraflara şöyle bir göz gezdirip defteri eline aldı. Güneş sarısı defterin sağ alt kenarına gök mavisi bir iple anne ve babasının isimlerinin baş harfleri işlenmişti. Parmaklarını “F” ve “N” harflerinde gezdirdikten sonra defterin kapağını açtı. İlk sayfada onu annesinin el yazısıyla özenle yazdığı satırlar karşıladı: “En candan arkadaşım, ruhumu saran gece...” Hasret’in sözleriydi bu. Demek babası ve annesi için özel bir şarkıydı. Defterin ilerleyen sayfalarında bazen bir sinema bileti bazen bir çikolata paketi bazen sayfaya yapıştırılmış fotoğraflar vardı. Birkaç sayfada o ayı nasıl çıkaracaklarına dair yaptıkları hesap kitaplar bile bulunuyordu.

Bazı sayfalarda Nevzat Bey almış kalemi eline, o gün yaşadıkları yer yer gülünç yer yer hüznü olayları yazmış. Bazı sayfalarda Füsün Hanım okuduğu şiirlerden alıntı yapmış. Bu defter iki insanın nasıl “tek bir ömür” yaşadığının apaçık deliliydi. Bu defter hayatının kıyılarında yalnız gezmeye mahkum edilmiş bir kızın anne ve babasına ait olamazdı.

Hızla defterin son sayfasına geldi Öykü. On beş sene öncesine ait bir gazete küpürü duruyordu son sayfada. Buğulu gözlerle okumaya çalıştı: “Ankara Altındağ Mahallesi dün gece acı bir olayla sarsılmıştır. Füsün Erdem (27), 24 Mayıs akşamı iki kişi tarafından kendi evinde saldırıya uğramış, akşam vakitlerinde gerçekleşen olayda, eşi Nevzat Erdem’in(29) evde olmadığı bir saatte eve zorla giren H.A. Füsün Erdem’e tecavüz etmiş, katil zanlısı M.A. ise küçük kızları Masal Erdem’i (1) bıçaklayarak öldürmüştür. Tutanaklara yansıdığı şekliyle H.A.’nın Nevzat Erdem ile yıllardır yaşadığı husumet sebebiyle kardeşi M.A. ile birlikte böyle bir plan yaptığı bilinmektedir. Olaydan sonra çiftin büyük kızları Öykü Erdem’in (4) polisler tarafından odasındaki dolapta saklanırken bulunduğu belirtilmiştir. İşten döndüğünde durumu öğrenen Nevzat Erdem’in ortadan kaybolduğu, sabah saatlerine doğru ise H.A ve M.A kardeşleri öldürdüğü itirafı ile Mamak İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne teslim olduğu öğrenilmiştir.”

Gazetede haberin sağ köşesine bir fotoğraf basılmıştı. Öykü tahta bir sandalyeye oturmuş, elinde saçları iki yandan örülmüş bez bir bebek. Dört, beş yaşlarında. Her yanında Nevzat Bey oturuyor, kollarını Öykü’nün küçük omuzlarına dolamış. Çitlerle çevrili tatlı bir bahçedeler, saksılarda domates yetişmiş. Karşılarında Füsün Hanım kırmızı bir salıncağı sallıyor, gözleri güneşten parlak. Salıncakta küçük Masal oturuyor. Salıncağın gıcirtısı kulaklarında çınlıyordu Öykü’nün. İçeriden Seyyan Hanım hüznü sesiyle bitiriyordu şarkısını: “Kimsesiz karanlıklar derdime şifa verin Kalbimdeki yaralar daha çok, daha derin.”

Süheda BİCE

İÇİMDEKİ MEVSİM

Sisli bir hava var bugünlerde içimde. Yanım yörem neresi bilip bulamıyorum. Sanki her şeyi bırakmış, her şeyden vazgeçmiş gibi hissediyorum. İnsan ne için ve nasıl yaşardı? Hatırlamıyorum. Küskünüm bugünlerde hayatıma. Kırgınım biraz çevremdekilere. Lakin hiçbirinin haberi yok. Nasıl olsun ki? Güleryüzümü sakınmıyorum kimseden. Kimsenin gözlerimdeki hüznü görecektir vakti yok demek ki. Saklıyorum kendimi, kaçıyorum hep. Bir an yakalanmak isteyip, duruyorum. Ama beklediğim olmuyor. O kadar kamufleyim ki anlayamadılar diyor. Tam dalıp gidiyorum; kırgınım, yalnızım, anlamaları mümkün değil. Bir şey oluveriyor ve işte o an anlıyorum. Beni gören, anlayan bir iki kişi oradalar. İçimde ılık bir kıpırtı aniden. Anlıyorum ki; zifiri karanlıkta görmeden varlığımı hissedenler varmış.

İçimde bir hüznün kuşu şakıyor bugünlerde. Havadan nem kapıp huzursuzlanıyor. Durdurulamaz, susturulamaz bir yıkım. Kaybetmekten korktuklarımız, asla kazanamayacaklarımızın matemi içerisindeyim. Kaçışım yok. Saklanmaya gerek yok. Sakladıklarımız, yaşamadıklarımızla bugünlere geldim. Evet, kendi hâlimden bahsediyor fakat duyguları hepimize ithaf ediyorum. Çünkü âdemoğlu böyledir. Kendisi tükenir, yapamayız der. Yalnızlık Allah'a mahsus olduğundan olsa gerek. Belli edemeyiz bir türlü yalnız olduğumuzu, hissettiğimizi. Bir zamandan sonra yapamadım da diyemez, ağlar. Oysa hepimiz ağlıyoruz sadece gülüşlerimizi sergiliyoruz. Ve artık bunun içinde suçlanıyoruz. İnsanlar trajediden beslendiğini gizlemiyor. Bilmek istiyor; ne kadar canımız yanmış, ayağa kalkmak için nasıl zorlanmışız, kalkmak istemediğimiz anları. Bu yaşananlar ilham kaynağı olsun diye anlatıldı yıllarca. Ama artık insanlar içlerindeki karanlığı tatmin etmek için de kullanıyor. Dost kötü günde değil asıl iyi gününü hazmedebilen, sizinle paylaşabilenlermiş. İyi gününüzde dostlarınız vardır diğerleri sadece koca bir kalabalık.

Bir zifiri karanlık var bugünlerde içimde. Nasıl aydınlanır bilemediğim. Görünmez olmak isterken göremez olduğum. Kuyudaki Yusuf misali çaresiz hissediyorum. Nasıl yenilenir, neye dönüşürüm bilemediğim. Öylece düşünürken daldığım. Bu duygular kıştan mıdır yoksa yeni bir yaş daha alırken ömrüme sığdıramadıklarından mıdır? Ömrümü dopdolu geçiremeyeişime iç çekişim, kendime karşı suçlu hissettiğim. Hayatım bir yol ve yolun bu kısmında bunları hissediyorum. Gelen zaman bir mucize getirsin, geçen zaman umutlarımızı bizde bıraksın. Çünkü onsuz devam edemem, edemeyiz. Hoş gel lütfen yeni yıl, inançla sevgiyle...

Asya Alin ARSLAN

EN UZUN GECENİN HATIRLATTIKLARI

*Şu uzun gecenin gecesi olsam
Sılda bir evin bacası olsam anam anam anam
Dediler ki nazlı yarin çok hasta
Başında okuyan hocası olsam anam anam anam
Hey Allah'tan korkmaz kuldan utanmaz
Gönül defterinden sildin mi beni anam anam anam*

Aralık ayının kapak konusunun “En uzun gece” olacağını öğrendikten sonra dilimden düşmez oldu, “Şu Karanlık Gecenin Gecesi Olsam” türküsü. İnsanın içine işleyen, “İyi ki türkülerimiz var” dedirten, Bedri Rahmi’yi şair olduğuna utandıran bir türkü. Sevdiğine kavuşamayan bir aşğın yaktığı bir seveda türküsü. Zaten Aşık Veysel’e atfedilen sözde de sevdanın ve aşkın tanımı öyle yapılmıyor mu? “Seversin kavuşamazsın, aşk olur.” Bu nasıl bir umutsuzluk halidir ki aşık geceyi geceyle sararak acısını hafifletmeye çalışıyor? Evinden, yurdundan irak olan hem de sevdiğinden ayrılmış birinin sevdiğine duyduğu karşılıksız bir aşkın, insanın ciğerini delen yüreğini yakan türküsü.

Bir de aklıma yıllar önce okumuş olduğum Ahmet Altan’ın En Uzun Gece romanı geldi. Yeniden okumaya başladım. Her edebi ürünün olduğu gibi bu eserin de çok farklı okumaları yapılırsa da bu yazının konusu itibarıyla romanın en sonunda kadın kahramanın söylediği “Benim için en uzun gece başlıyordu,” cümlesi üzerine odaklandım. Ahmet Altan, akıcı bir üslupla iki kahramanın etrafında yaşanan siyasi ve toplumsal şiddetin yaşandığı bir bölgedeki olayları kendince betimlemiş. Satır aralarında verilen mesajları dikkate almazsak roman bir aşk ve kavuşamama hikayesi üzerine kurgulanıyor. Birbirine âşık iki insanın aralarındaki ilişki zamanla ikisini de çok yıpratıyor. Erkek sık sık yalanlar uydurarak ka-

dını aldatıyor. Kadın ise bu aldatılmalara rağmen erkeğe vazgeçemeyeceği bir tutku ile bağlandığından gün geçtikçe aşkı büyüyor. Ama bir süre sonra artık ilişkilerinin tıkanma noktasına geldiğini anlayarak erkekten kaçmak, kendini Güneydoğu’nun ıssız bir köyüne atarak yaşantısında kendini yenilemek, acılarından sıyrılıp geçmişini unutmak istiyor. Her iki karakter de birbirlerini unutmak amacıyla farklı beraberlikler yaşamalarına karşın birbirlerini daha çok özleyiyorlar ve yeniden beraber olmak istiyorlar. Ancak erkek sevgilisini görmeye gittiği gün malum olaylar nedeniyle kimliği belirsiz birileri tarafından öldürülüyor ve kadın için en uzun gece başlıyor. Zaten adı uzun ve siyah şey ya da en uzun gece anlamına gelen Şeyda olan kadın kahramanımız, kitabın sonunda sevdiğine kavuştuktan sonra çok kısa bir süre sonra kaybedeceğini bilmeden, “Babam sanki bilerek bu ismi vermiş, hiç bitmeyen uzun bir gece gibi hayatım... Hep bir karanlıktan başka bir karanlığa geçiyorum,” diyor, bir anlamda kitabın sonunda ne olacağını bilgisini önceden hissederek.

En uzun gecenin anlamı değişir kişiden kişiye. Kimi için güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi’ne dik geldiği gün olan 21 Aralık en kısa gündüz ve en uzun gecedir. Özetini anlattığım romanda olduğu gibi kimi için sevdiği birini ebediyen kaybettiği gecedir. Anlamı kalmamıştır hiçbir şeyin o an. O kişi yoktur artık, geçmek bilmez bu gece. O ana dek düşün-

mediği her şeyi düşündürür o en uzun gece. Çeşitli nedenlerden dolayı bir araya gelemediği ya da daha çok beraber olamadığı için hayıflanır. Geç kalmıştır ama kolay kolay geçmez bu gece, uyutmaz insanı. En uzun olan bu gecenin daha kısa olması için zamanında yapılmalıdır her şey. Sevdiğine sevdiğini söylemelidir insan, ertelememelidir gitmeyi, görmeyi. Ama elden bir şey gelmez, Kayahan'ın o meşhur bestesinde söylediği gibi:

Geceler olmaz olası geceler
Açılır yelkenleri yalnızlığın, vurur dalga sesleri yüreğimde
Geceler yar yar / Dört duvar efkar
Geceler yar yar / Başımda sevdan
Vurulur zincirlere / Çareler gecelerde
Bir damla, bir damla daha / Düşer zindanlara gözyaşlarım.

İlkan San da sözlerini yazdığı bir hicaz şarkıda uzun gecelerin kendisi için ne anlama geldiğini çok iyi özetler: Bilir misin ne söyler ne anlatır ne yaşatır geceler Bilir misin çok aşıklar sabaha dek geceler Bilir misin gecelerde dua olur, şiir olur, şarkı olur heceler Bilir misin çok aşıklar sabaha dek geceler.

Aşık için sonu gelmez gecelerin. Divan edebiyatında da sevgilinin uzun, siyah saçlarından ya da sıkıntılı gecelerin bitmezliğinden bahsederken de kullanılmıştır. Divan şairi Bosnalı Sabit ise şöyle der: “Şeb-i yeldayı müneccimle muvakkit ne bilir, Mübtela-yı gama sor kim geceler kaç saat...” (En uzun gecenin hangisi olduğunu ne müneccim, ne de takvim yapanlar bilir, gam tutkunlarına sor ki geceler kaç saattir!)

Türk edebiyatında çokça kullanılan şeb-i yelda kav-

ramına Yahya Kemal'de de rastlıyoruz ama bırakın en uzun gece olmayı en kısa gece bile aşıklar için çok kısadır onun şiirinde:

“Şeb-i yeldâda uzar fecre kadar kıssa-i aşk tâ ki mecnûn bitirir nutkunu leylâ söyler.”

(En uzun gecede uzar şafağa kadar aşk öyküsü / ta ki mecnun bitirir sözünü leylâ söyler.)

Her ne kadar en uzun gece olan 21 Aralık'a denk gelse de sevgiliden ayrı geçen her andır o. Beraber olunmayan her an uzar ve derinleşir; bir saniye bin yıl gibi olur. Einstein'ın izafiyet kuramına göre de içinde bulunan zamanın uzunluğunun, içinde bulunan koşullara, hissedilenlere göre kişiden kişiye farklı olduğunu unutmamalıyım. Kimi için en uzun gece hastanede geçirilen gecedir, ister hastayı bekleyen olsun, isterse hastanın kendisi. Depremlerde olduğu gibi sokakta geçirilen

gece de olabilir. Gün ışıkmak bilmez bir türlü. Sevdiğiniz birinin cenazesini beklediğiniz ya da haber alıp yetişmek için yola çıktığınız gece de bitmek bilmez. Tecrübeyle sabittir.

Tabii tüm uzun geceler herkes için bu kadar karanlık ve olumsuz değil. Osman Yüksel Serdengeçti'nin geceyi kutsayan ve bitmemesini istediği aşk sarhoşu mısralarını hatırlıyorum mesela:

Akşam oluyor, güneş batmak üzere...

Aşk uzun bir geceye benzer. Sabah ayıklar içindir. Biz ki sarhoşuz.

Gell!...Uzun gecelere bürünelim...

Scott Fitzgerald'ın, Muhteşem Gatsby (Great Gaspy) adlı eseri kadar etkileyici olmasa da Sevecendir

Gece (Tender is The Night) adlı romanının başlığını aldığı John Keats'ın Bülbüle Gazel (Ode to a Nightingale) adlı şiirinde de sevgiliyle birlikteyken gecenin biraz buruk olsa da sevecen olduğu vurgulanıyor: "Already with thee! tender is the night."

İran'da şeb-i yelda (en uzun ve karanlık gece) adı verilen eski bir gelenek olarak hala kutlanıyormuş yılın bu en uzun gecesi. Bu geceyi uyanık geçiren İranlılar bir araya gelip evlerinde eğlenceler düzenliyorlarmış, yazdan kalma son meyveleri özellikle de karpuz ve nar yiyerek. Onlar için bir anlamda bayram bu gece. Fars mitolojisine göre Mithra, güneş ve ışık tanrıçası, bu gece dünyaya iner, gecelerin daha çok uzayarak karanlığın dünyayı ele geçirmesine engel olur. Karanlığın son noktasıdır o zaman, o anda kötülükler biter ve güneş doğar. Ertesi gün sabah daha güzel başlar, insanlar yeniden baslar yaşamaya. Umutsuzluklar yerini umuda ve güvene bırakır. Zaten öyle değil midir? Gecenin en karanlık anı şafağa güneşin doğuşuna en yakın anıdır.

Sadece İran'da değil başka kültürlerde de benzer şekilde kutlanırmış bu gece. Eski Türklerdeki Gök Tanrı inancında da gündönümleri olan 21 Mart'ta Yeni Yıl (Nevruz), 21 Haziran'da Güneş Bayramı, 21 Eylül'de Ay Bayramı kutlamalarından sonra yılın son bayramı da 21 Aralık'ta Tankha Bayramı olarak kutlanırmış. Geleceği görme ayini olarak bilinen bu gün, sadece ev içinde yapılan ayinler ile insanın doğa ve evren ile bağlantıya girmesini, enerji değişmesini, paylaşmasını ve dilekler dilemesini sağlayan bir günmüş.

10. yüzyıl sonrası Noel olarak kutlanmaya başlayan Cermen halkları tarafından kutlanan Yule olarak bilinen antik bir pagan festivali ve bayramı da bu gündür. Sümer mitolojisinde de yerin altında ölü olarak yatan güneş tanrısı Tammuz (İhtar) 21 Aralık'tan sonra gecelerin kısaltmaya, gündüzlerin uzamaya başlamasıyla dirilir. Bu uzun gecenin aşılmasıyla aydınlık karanlığı yener. Çam ağacı süslemesi de bu mitolojiye has Sümerlerden kalma bir ritüeldir.

Dünyanın çeşitli bölgelerinde değişik inanç ve kültürdeki insanlarca kutlanan bu kadim ve anlamlı gecenin tüm insanlık için karanlıkların aydınlığa dönüştüğü ve sevenlerin birbirlerine kavuştuğu, huzurlu, mutlu ve sağlıklı günlerin başlangıcı olması en büyük dileğimdir.

ESNAF LOKANTASINDA BİR AKŞAM

Bulgur pilavı üzerine aldığı az nohut ve tepsisine doldurduğu bol ekmekle yaklaştı kasaya. Tepsinin kenarında parasını da hazır etmişti. Bir tane on liralık banknot ve üç tane de bir lira. O daha parayı uzatmadan kasadaki genç çocuk “On beş lira amca.” dedi. O an bir çaresizlik rüzgârı yaladı yüzünü. Kısık sesle “Hep on üç tutuyordu.” dedi. Genç anladı durumu. “On üç amca. Özür dilerim yanlış bakmışım.” deyince rahatladı. Titreyen elleriyle tepsisini alıp cam kenarındaki masaya oturdu. İçeceği yoktu. Bir çay istedi garsondan. Yemek sonrası ikram olarak gelen çayı o yemek yanında içecek olarak kullanacaktı. Çay geldi. Bir parça ekmeği koparıp batırdı çaya. Yumuşayınca attı ağızına ve çiğnerken daldı gözleri. Esnaf lokantalarındaki akşam yemekleri hüznüldür. Yalnız yemek yiyenlerin sayısı öğlene göre artar. Bu yemek sonrasında yine yalnız yaşadığı evine gidecek ne mutfaktan bir yemek kokusu ne de kurulu bir sofraya karşılayacaktı onu. Esnaf lokantalarındaki akşam yemekleri sessiz olur. Öğlenki gibi bir şamata yoktur o masalarda. Kahkahalar ya da lokanta sahibine takılmalar kendini yalnızlığın hüznüne bırakır.

Meyhanedeki akşam yemekleri gibi de değildir buradakiler. İki yudum rakıyla iki lafın belini kıramazsın. “En kötü günümüz böyle olsun” deyip, tokuşturamazsın kadehi. “Çok şükür, bugün de karnımızı doyurduk” der çekilirsin yuvana.

Esnaf lokantasındaki akşam yemeği, öğlen yemekleri gibi değişik bir şeyler tatma yeri de değildir. Öğlen yediğini sevmesen de neyse der akşam telafi edersin. Ama akşam yemeğini yemezsen aç yatarsın.

Öğlen “haydi bir kebab yiyelim” dersin zaman zaman. Öğlen yemeği kendini şımartacağıın öğün olur ama akşam yemeği doyacağıın öğündür. Cebinden çıkacak en az parayla doymaya çalıştığıın öğündür esnaf lokantasında akşam yemeği.

Çalışıyorsan, emekçiysen bir yerlerde öğlen yemeklerini patron ısmarlar genelde. Seçme şansın çok olmaz yine de çorbasıyla pilavıyla üç, dört kap olur önünde ama akşam yemeği kimi zaman pilav üstü az kuru bol ekmekle geçer gider esnaf lokantasında.

Esnaf lokantasında yalnız yersin. Lokmanı çiğnerken gözün başka hiçbir öğünde bu kadar dalmaz. Ayırıysan sevdiklerinden, başka hiçbir öğünde bu kadar düşünmezsin acaba onların da karnı doydu mu diye.

*Selim TOSUN
Aralık 2021
Eskişehir*

ATATÜRK GİBİ...

Her geçen gün daha çok özlediğimiz lider. Her geçen gün daha fazla anladığımız daha fazla bağlandığımız daha fazla sevdiğimiz başöğretmenimiz. Tüm dünya, doğumundan 140 yıl geçmiş bir liderin söylediklerini dinliyor, onu anlıyor ve örnek alıyorsa biz çok şanslı bir milletiz. Çok şanslıyız. Çünkü bu vatani ve cumhuriyeti bize armağan etti. Bunu yaparken de bize ülkemizin geleceğini emanet etti. Hepimizin Atamıza karşı görevleri var. Önce onu tanımalı ve anlamalıyız. Sonra onun izinden gitmeli ve onu anlatmalıyız.

***Atatürk'ü Oku**

Önce Atatürk'ü okumakla başlamalıyız. Hem kendi yazdıklarını hem de onun hakkında yazılanları okumalıyız. O kadar çok kitap yazıldı ki onun hakkında. Hem yerli hem yabancı yazarlar onu konu etti. Her kitap yeni bir yol ona çıkan. Her kitapta yeni bir yönünü keşfediyorsunuz atamın. Harikalar diyarından kopmuş gelmiş gibi bizim için. Her okuduğum kitaptan hikayeler not alıyorum, insanlara, çocuklara, öğrencilere anlatmak için.

***Atatürk'ü Dinle**

Neler söylemiş? Neler anlatmış bize. 2021 yılında tüm dünya durup durup onu anlatıyorsa Atatürk'ü dinle. Atatürk sözlerini dinle. Her birinin o kadar derin anlamı var ki. Türkçe dersinde her birine ayrı ayrı kompozisyonlar yazdığımız kadar hakkı var sözlerin. Atatürk'ü dinle. Atatürk'ü tarihçilerden dinle. Atatürk'ü sanatçılardan dinle. Atatürk'ü Sunay Akın'dan, Metin Akpınar'dan dinle. Bir de Atatürk gibi dinle. Atatürk'ün bir kadını, bir çocuğu bir yaşlıyı bir köylüyü dinlediği gibi dinle. Arama motorlarına Atatürk ve dinleme yazın, yüzlerce resim çıkıyor. Size insanlar günlerce etkili dinleme nasıl olur eğitimi verseler, bir Atatürk'ün fotoğrafı kadar anlamlı olmaz. Atatürk birini dinlerken hafifçe ona doğru eğilir, önünü ilikler, gözlerinin içine bakar, o kişiye sen önemlisin ben seni dinliyorum duygusunu hissettirir.

***Atatürk'ü İzle**

Atatürk hakkında çekilen filmleri, belgeselleri izle. Renklendirilen videoları izle.

***Atatürk Neler Yapmış, Deneyimle**

Atatürk 3000 kitap okumuş. Atatürk ağaç dikmiş, çiftlik kurmuş. Atatürk çocuk evlat edinmiş. Atatürk hayvan sahiplenmiş. "Atatürk gibi ol!" Atatürk asla pes etmemiş sen de etme. Atatürk asla vazgeçmemiş sen de geçme!

***Atatürk'ün Anıları Olan Yerleri Gez**

Atatürk'ü anlamak için, onu yaşamak lazım. Nereelerde neler yapmış bilmek lazım. Atatürk'ü

anlamak için Çanakkale'yi gez! Ama fotoğraf çekmek için gezme! Anlayarak, okuyarak, dinleyerek, araştırarak gez! Şehitlikleri tek tek oku, incele! Şehitlerin yaşlarına, memleketlerine bak! Ankara'da ilk meclisleri gez! Afyon'da Kocatepe'yi gez! İstanbul'da Dolmabahçe sarayını gez. Atatürk evlerini gez! Açıklamaları oku!

*Atatürk Gibi Sev

Doğayı sev, kitabı sev hayvanı sev, çocukları sev, vatani sev. Atatürk gibi sevmek deyimi olmalı. Sevmek sadece seviyorum demek değildir. Sevmek fedakârlık yapmaktır. Sevmek değer vermektir. Sevmek emek harcamaktır. Atatürk için vatani sevmek, vatani düşmanlardan kurtarıp, onu milletine armağan etmektir. Atatürk için çocuk sevmek, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşunu çocuklara bayram olarak emanet etmektir. Atatürk için hayvan sevmek, at beslemek, atı öldüğünde arkadaşım öldü diye üzülmektir. Atatürk için kitap okumayı sevmek, 3000 kitap okumaktır. "Elime geçen iki kuruştan birini kitaba vermek vermeseydim bu işleri yapamazdım" demektir. Atatürk için doğayı sevmek, bir ağaç dalı kesilmesin diye bir evi yerinden oynamaktır.

*Atatürk'ü Öğren ve Öğret

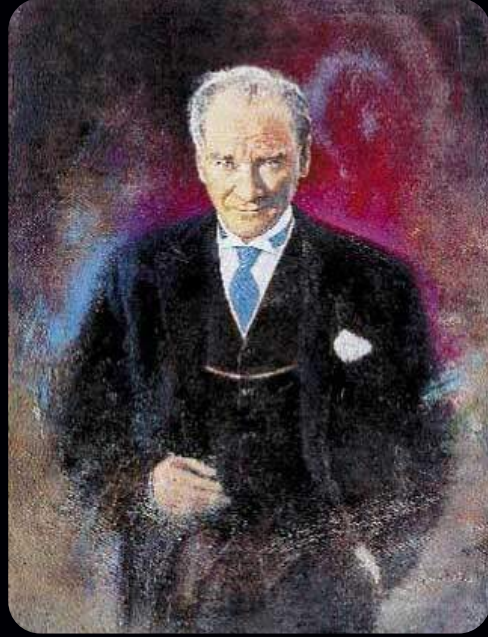
Ne kadar tanıyorsun Atatürk'ü! Önce öğren sonra öğret! Belki en önemli görevimiz, Atatürk'ü öğretmek. Çocuklarımıza, öğrencilerimize, gençlerimize hatta bilmeyenlere! Atatürk'ü öğretmek demek sadece yaşamını, anne babasının adını öğretmek değildir. Atatürk'ü öğretmek demek, onun ilkelerini öğretmek, düşüncelerini öğretmek, değer verdiği kavramları öğretmek demektir. Atatürk'ü öğretmek, Atatürk'ün özelliklerini öğretmek demektir.

*Atatürk'ü Anlat

Atatürk'ü daha çok anlat. Herkese anlat. Çocuklara anlat. Tüm dünyaya anlat. Atatürk'ün hikâyelerini öğren ve paylaş.

"Türk çocuklarının kahramanlara ihtiyacı yoktur."

Biz zaten Atatürk'ün kahramanlık hikâyeleri ile büyüdük. Bu hikâyeleri anlat. Bu hikâyeleri anlatırken en içinde yaşa! Herkese anlat! Yurtta ya da Cihanda anlat.

YIRTTIĞIM DUYGULARIMDI, SAYFALAR DEĞİL

Bu ay satırlarımla birlikte lise yıllarıma gidiyorum. Hadi sizde buyurun. Lise birinci sınıftayım. Edebiyat dersinin dışında birde kompozisyon dersimiz vardı. Ondan da yazılı sınav olurduk. Öğretmen iki konu başlığı verirdi. İkisinden hangisini istersek onu açıklamaya çalışırdık. Bu konu başlıkları genelde atasözü ya da deyimler olurdu. İlk başlarda çok seviyordum. Her seferinde çok yüksek puan alacağımı hatta sınıfta en iyi yazarlardan birinin ben olacağımı düşünüyordum ama hiçbir zaman olmadı. Hep ucu ucuna geçer notlar aldım. Aslında yazıyordum ama nerede hata yapıyordum onu da bilemiyordum. Tamam, virgülü unutmuş olabilirim, bazı harflerde hata da olabilir ama içerik hiç mi bir şey anlatmıyor? Acaba öğretmenimin kalbine dokunacak bir konu hiç mi yazamadım? Belki yazamadım, belki olmadı. Bari neden olmuyor, neden yazamıyorum, neden hiç yüksek puan alamıyorum onu anlatsa da öğrensem! Anlayacağımız ben bu işi beceremiyordum, hepsi bu. Yıllar geçti aradan. İş gücü sahibi oldum. Günlük tutmaya karar verdim. O günkü duygularla ne yazmak istediysem konuşur gibi boş sayfaları doldurdum. Öyle güzel rahatlıyordum ki anlatamam. Hele bir de koca şehirde yalnızsan ve dertleşecek kimsen yoksa o boş sayfalar daha fazla anlam kazanıyordu. Hatta bazı sayfalarla öyle dertleşmişim ki gözyaşlarım harflerin yerini değiştirmiş resmen. Hayat telaşı artınca bir dönem ara verdim yazmaya. Sonra bir gün o sayfalar geçti elime. Hepsini okudum ve yırttım attım. Bu sayfalar birilerinin eline geçse kim bilir nasıl gülerler diye düşündüm. Zaten hiçbir zaman iyi yazmayı becerememiştim. Bunu, zamanın en iyi üniversitesinden birincilikle mezun olan öğretmenimden daha iyi bilemezdim öyle değil mi? Ve bir gün katıldığım eğitimde bir hikâye anlatmam istendi. Çok heyecanlandım. Başladığım zaman sesim titriyordu, bir yükselip bir alçalıyordu. Ama biraz sonra karşımda beni dinleyen arkadaşlarımın başlarını hafifçe yana eğerek dinlediklerini fark ettim. Bu güzel bir mesajdı. Demek ki duygularımı karşı tarafa geçirmeyi başarmıştım. Hikâyem bittikten sonra büyük bir alkış koptu salonda. Sonra dediler ki “Sen anlat biz seni hep dinleriz.” Dostum Cengiz, “Abla yaz bizim dergiye. Sen yaz abla, hiç

bırakma bu işleri” dedi. Dostum, destekçim, uğur böceğim sağ olsun. O gün başladım tekrar yazmaya. Bir gün eğitim aldığım akademinin yayınevi (Elma Yayınevi) bir duyuru yayınladı. Salgın günleri ile ilgili hikâyelerin yayınlanacağı bir kitap çıkaracaklarmış. En güzel hikâyeleri beğenip karma bir kitap oluşturacaklarmış. “İşte fırsat” dedim. Olmasa da canım sağ olsun. Aynı, yıllar önce yazıp yırttığım satırlara benzer şekilde ne düşündüm ve ne yaşadım diye duygularımı aktarmaya çalıştım. Yayınevinden kısa bir süre sonra bir mail geldi. Anlaşma sözleşmesini imzalamamı istiyorlardı. Kitabın bütün geliri salgın günlerinde işsiz kalan ailelere bağışlanacaktı ve bunda benim de katkım olacaktı. Allah’ım bu müthiş bir haberdi. Benim zamanında yazmaya çekindiğim yırtıp attığım satırlarımın bir benzerini, kitaba ulaşan herkes okuyacaktı. Demek ki bende birilerinin duygularına dokunabiliyordum. Kısa bir süre sonra Tülay Hocam’dan sıcak bir mesaj aldım. “Erdeğe evimize hoş geldin, yüreğinden sarıldım sana” yazıyordu. Değerli Tülay Hocam’la ve Ahmet Şerif Hocam’la aynı kitapta hikâyemiz vardı. Bu benim için inanılmazdı. Kıymetli yazarlardan bir sürü övgü dolu mesajlar aldım. Daha sonra anladım ki sevdiğin bir şey varsa üstüne üstüne gideceksin. Eksik, hata, yanlışlık var diye bırakmayacaksın. Öğrenecek, yorulacak hatta uyumayacaksın yapacakların için. Her eleştiri güçlendirmiş olacak her üstü çizilen kelimeler yön gösterecek sana. Şimdi her ay yazıyorum dergime. Arkadaşlarımdan övgü dolu mesajlar alıyorum. Canım arkadaşım Dilşad “O yumuşacık üslubun çok hoş” diyor. Dostum Hale, “Gelecek ayın yazısını sabırsızlıkla bekliyorum” diye belirtiyor. Şerife ve Gülderen, “Abla yine harika olmuş” diye gaz veriyorlar bana. Kızlarım, “Anne gurur duyuyorum seninle” diyorlar. Daha ne olsun? Ben dokunacağım kalpleri buldum. Bundan sonra da bırakmayı hiç düşünmüyorum. Siz, siz olun duygularınızı yırtıp atmayın. Bir gün ne yaşadığınıza dönüp bakma ihtiyacı duyabilirsiniz. Sevgilerimle...

ÖLÜM FISILTISI

*Delirdiğimi kabullendiğime göre mutluluğa dair birkaç mısra yaz benim için,
Sevinçlerin ölümümden daha yakın olduğunu söyle bana
Hayır, dünya kötü bir yer değil !
Dertleri biz adlandırdık, biz başköşeyi umutsuzluğa verdik de,
Sahne senin en önde oturan beni yüreğimden vormalısın,
Ardından aklımdan, titreyen ellerimden vormalısın.
Sözcüklerin opaklığından senin can yakıcı sözlerinden kurşun geçmeyecek
Cümlelerin tesir etmedi henüz dokunmadı bir çocuğun renkli hayallerine
Bir kahkaha arasında eziyetin makbuldü.
Lakin sen acımayı yenilgi saymadın,
Söylenmemiş cümleler itildi keşkelere.
Geriyeye ukteler kaldı, zıt kutuplardan çektiler dileklerden usulca sedanı,
Daha da atılmak istedim köşelere,
Vurmasını istedim cesedimin avuçlarındaki hayatın kıyısına
Hep intiharı düşündüm gelecekte korktum,
Ellilerimde hâlâ seni sevdiğimi gördüm.
Ölümün beni sıkıca sardığı o günlerde sevginin bir tomurcuk gibi yeşerdiğine inanarak
Atlayacağım pencereyi kapattım, köprüyü terk ettim, tuttuğum ipi bıraktım.
Benliğim ölüyor uçurumlar beni çekiyor sevgilim,
Ölüm en çok bana yakışacak eminim...*

Buse ÇİĞİL

SAKALLI DEDEDE GECE

*“Tüm muhteşem hikayeler iki şekilde başlar. Ya bir insan bir yolculuğa çıkar ya da şehre bir yabancı gelir.”
Tolstoy*

Radyoda cızırtılı kanallardaki sese rağmen ısrarla düğmeyi çeviren turisti izliyordu Mehmet. Rakımın şu anda kaç olduğunu tahmin edemedi birden ama bugün bayağı tırmandıklarını biliyordu. “Bu Ağrı Dağı böyledir işte,” diye düşündü. Ne kadar çok tırmanırsan o kadar çok zirve uzaklaşır, soğuklaşır sanki. Hep bu hisse kapılırdı her tırmanıшта. Kendinden yaşça küçük Hasan’la ve katırıyla macera isteyen turistlerin Ağrı Dağı’na tırmanırken eşyalarını taşımak, iyi bir soğuğa ve uzun karanlık bir geceye denk gelmişti. Güneş battığı gibi çadırlarını kurmuşlar, yanlarında sobaları, demlikteki çayları, bazlamaları, lorları ile akşam yemeklerini yerken Mehmet’le Hasan, büyük çadırın en kenarında analarının hazırladığı çıkındakileri atıştırdılar. Gece bütün derinliği ve soğuğu ile kendini gösterirken rüzgarın ışığı, karanlığı çoğaltıyordu sanki. Turist Mehmet adını koymuştu anası ve abisi ona. Sözü dinleyen katırı ve Hasan’ı ile turist kafilelerine eşlik etmek, onların yukarı doğru tırmanış heyecanlarına tanıklık ederken yerleşik hayatından da kaçmak, dağın yüceliğinin sanki sadece ona sunduğu özgürlüğü çok sevmesine neden oluyordu. Bazen Ağrı dağına günlük çıkıp akşamına dönüyorlar, bazen de bu turda olduğu gibi gece de tırmandıkları son noktada kalıyorlar ertesi sabah tekrar yürüyüşlerine devam ediyorlardı. Yılın en uzun gecesine denk gelmeleri de bir tesadüf değil aksine rehber tarafından planlanmış bir şeydi. Bazen içinden “Deli olmalı bunlar,” diye düşünürdü. Bu soğuk, karanlık, yorgunluk ve hiç bitmeyecekmiş gibi uzun

gelen siyah gece. Yoksa onlar da Mehmet gibi bunca fedakârlığa, dağın onlara verdiği özgürlük hissini mi sevdiklerinden katlanıyorlardı?

Mehmet düşünürken,
Saat 23.00

Beni sürekli izleyen, hiçbir şeye itiraz etmeyen Hasan’ın kara gözleri, gecenin karanlığındaki beyazlık kadar delici geliyordu bana. Gündüzün beyazlığındansa geceninkini seyretmeyi daha rahatlatıcı buluyordum. Gündüz dağın gücünü arkasına almış beyazlık, tüm kibri ile doğadaki bütün renkleri yuttuğunu haykırırcasına beni adeta gören köre çeviriyordu. Bu vahşilik, gece olunca kendini uykuya bırakıyor, bende karın beyazlığını seyrederken daha dingin oluyordum. Oluyordum olmasına ama şu beynimin gevezelikleri hiç susmuyordu. Hasan’ı neden sevdiğimi düşünüyordum ara sıra. Sanırım sözümü dinleyen, bana hayran, dediklerimi itirazsız yapan tek insan olduğu için olabilir miydi acaba? Bu kadar mı ihtiyacım vardı bilinmeye? Belki de yarım kalmışlıklarımı tamamlıyordu Hasan. Çok kazılmış çok eski çok da sorulamayan. Babamı kaybetmek tahtımı kaybetmekle bir olmuştu sanki. Şimdi yaşasaydı böylemi olurdu acaba? Özgürlük bu kadar cazip bu kadar katlanılası zorluklardan mı oluşurdu hayatımda?

Anamın yavuklusuydum sanki. Beni yerlere göklere sıgdıramaz, kimselere laf ettirmez... Biricik Mehmet’iydim onun. Şimdi öylemi ya? Babam inşattan düşünce hayatımız değişmiş, bakımı vücudunda çok karşılık bulamamış, öbür aleme gitmek için ruhu da

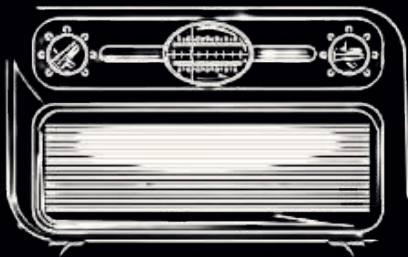
bedeni de âdeta acele etmişti. Daha onunla adam olamamıştım, annem peşimi bırakmadığı için sanki oğlu da olamamıştım. Bu boşlukları abim kapatmayı çok iyi bildi. O onun oğlu, ben de anamın oğluydum sanki. Babam öldüğü gibi hayatım birden değişti. Öyle bir savruldu ki sanki babamın biricigi olan abim, artık annemin biricigiydi. Evde yitirilen kaybın yeri hemen dolmuş, anama müstakbel bir gelin getirmesi ile de taçlanmıştı abimin adamlığı. Yengem ve abim de sofalı, dört odalı beton evimizde evliliklerini yaşamaya başlamışlardı. Her şey abimin kararı ve iradesi ve onun her dediğini başıyla onaylayan anamın huzuruyla şekilleniyordu hayatımızda. İşte bu özgürlük arayışıydı katırım, Hasanımı ve dağımı bana bağlayan.

Saat 02.30

Radyodaki müzik yavaş sesle mırıldanıyordu uyukum bölük pörçük beni yokluyordu. Büyük çadırda kimi kişilerin düzenli nefes alışlarını duyuyor, kimilerinin de çaylarının kaşık melodileri arasında ve kısık sesle konuşmalarını dinliyordum. Düşüncelerden yorulmuş kafam, Zehra'yı düşünürken pır pır atan yüreğimle ferahlamaya başladı. Mideme yumruk oturuyor, kalbim küt küt atıyordu. Sokakta bizim çocuklarla bağlamalarımızı çalarken, yanık yanık türkü okuyan Hüseyin'i düşündüm birden. O da aşıktı bence. Yoksa bu kadar hasret bu kadar yakarış nasıl nağme olarak içimize işleyecekti. Zaten Zehra'yı da o sokak arasında türkülerimizi okurken görmüştüm. Gözlerimiz birleşirken kulaklarım bağlamayı duymadı, sesimde türkünün içinde boğulmuştu âdeta. Erzurum'dan baba tarafına gelmişlerdi. Bir süre kaldıktan sonra da gideceklerdi. Ağrı, onları burada tutmak istercesine şehirlerle yolunu kapamıştı. Kar çok yağmış ancak bu hafta açılmaya başlamıştı. İçim daraldı birden. Bu gece bitecekti sonunda. Aşağıya yürüyüş başladı mı, hemen halledecektim konuşmamı Zehra'yla.

Saat 4:45

Allah'ım sabaha yaklaşmıştık çok şükür. Bu uzun gecede oturma, beni gündüzdeki yürüyüşten daha

çok yormuştu. Hesaplaşmalarım, hayal kırıklıklarım ve umutlarım sözleşmiş gibi birden zihnime doluyor, hangisini hangisinden ayıracağımı şaşırıyordum. Zehra ile uzun konuşmalarımız, uzun suskunluklarımız oldu. Huzur bulduğum o anlar bir ibadet yerim olmuştu âdeta. İshakpaşa Camisinde de de sessiz bir gökyüzünde yalvarmıştım semaya. “Zehra'yı bana yaz kader,” diye. Anamı kaybettiğim gibi kaybetmek istemiyordum onu. Ömrümce bilmeliydi beni.

Saat 5:15

Alacakaranlığı, gecenin bitişinden çok sabahın geleceğinin kesinliği yüzünden severdim. Alacaktım Zehra'yı, nereye istersek gidecektik. Artık özgürlüğü, hepimizin bildiği sakallı dedemiz Ağrı Dağı'nın yokuşlarında, sapalarında, zirvelerinde aramaya çıktım. Özgürlüğüm zahmetsiz, en içerden, en derinden gelecekti. Katırların sırtındaki ağırlıklar gibi yüreğim anlatamadıklarım ile ezilmeyecekti. Bir sabah olsa Zehrama yuva kuracağımızı söylesem, şu yüreğimdeki ağırlık geçer mi acaba? Ya ben yetişmeden yola çıkarlarsa? Korkmam, giderim arkalarından bulurum Zehra'yı sonunda,

Saat 6:45

Güneş aydınlığını getirdi çadıra. Yorgunluk içime işlemişti. Birazdan geri dönmek için hazırlıklar başlar. Çok sabırsızım, sinirliyim. Hiç kimse aceleciliğimi anlamaz ki burada. Zehra gitmemeli! Onu yakalamalıyım.

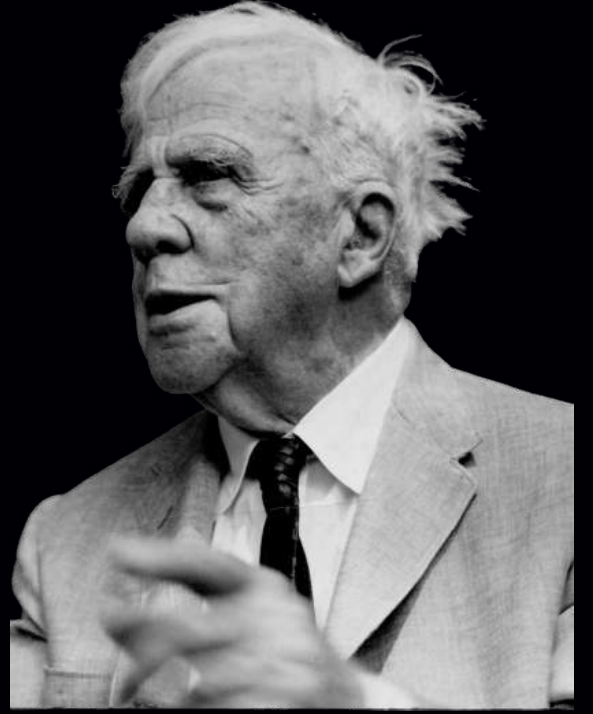
Sonunda aşağı doğru inişler başladığında artık güneş kendini hiç saklamıyordu. Sarp yerler, sivrilikler, küçük kayalardaki beyazlıklarla ışıklar dans ediyor, doğa coşkusunu saklamıyor, her canlı kendini göstermeye çalışıyordu. Doğa gibi coşkusunu saklamayan biri daha vardı. Uzun gecenin galibi, âşık Mehmet. Yetişecek, anlatacak, kavuşacak, yaşam kuracak turist Mehmet.

KORUDA KARLI BİR GECE

Edebiyat eleştirmenlerince, İngiliz dilinde yazılan en iyi şiirler arasında dört defa Pulitzer ödülü kazanarak bu alanda bir rekora sahip olan Amerikan şair Robert Frost'un "Koruda Karlı Bir Gece" (Stopping by Woods on a Snowy Evening) adlı şiiri de bulunmaktadır. Aslında şiirlerinde doğanın türlü renklerini ve insan sevgisini yalın bir anlatımla bize sunmakta olan şairin bu şiiri değişik eleştirmenlerce farklı şekillerde yorumlanmaktadır. Kimileri şiirin ölümün huzur verici yanını ve intihar düşüncesini anlattığını söylerken kimileri de son dizelerdeki "Uykudan önce gidilecek yollarım var" yinelemesinden dolayı şiir kahramanının hayata sıkı sıkı bağlı biri olduğunu iddia ederler. Karar, okuyucununun.

Ülkemizde başka bir şiirindeki "Bir ormanda yol ikiye ayrıldı ve ben /gittim daha az geçilmişinden." dizeleriyle ünlenen Robert Frost'un bu şiirine bu ayki kapak konumuz olan "En Uzun Gece" sayısında yer vermemizin nedeni bu şiirdeki kahramanın yılın en uzun karanlık gecesinde anlatılan deneyimi yaşamış olmasıdır. Her ne kadar şiirde anlatılan olayın zamanı açıkça belirtilmemiş olsa da eleştirmenler bu yılın en karanlık gecesinin (the darkest evening of the year) yılın doğal olarak en uzun gecesi olan 21 Aralık olabileceğinde hemfikirler.

Frost, her ne kadar "Şiir, çeviri anında yitirilen şeydir" dese de yabancı dil bilmeyen şiir severlerin de bu güzel şiirden mahrum kalmamaları için Haliç Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü öğretim görevlisi Özgür Çavuşoğlu'nun Mavi Kuş'un Son Sözü adlı çeşitli şairlerin en güzel şiirlerinin Türkçeye çevirilerinden oluşan kitabındaki çevirisini paylaşmak istiyorum. Türkçeye yabancı bir dilden en çok çevirisi yapılan şiirlerden biri olan bu şiirin şu ana kadar yapılan en güzel çevirisi olmuş bence. İyi okumalar.

İsmail İÇDELİ

Kaynaklar:

- 1) Frost, Robert (1964), Complete Poems of Robert Frost, New York, San Francisco:Holt, Rinehart and Winston, s.275. (orijinal şiir)
- 2) Çavuşoğlu, Özgür, Mavi Kuş'un Son Sözü, Artshop yayınları, İstanbul, 2021 s. 28 (çeviri)

STOPPING BY WOODS ON A SNOWY EVENING

*Whose woods these are, i think i know
His house is in the village though
He will not see me stopping here
To watch his woods fill up with snow.*

*My little horse must think it queer
To stop without a farmhouse near
Between the woods and frozen lake
The darkest evening of the year.*

*He gives his harness bells a shake
To ask if there is some mistake.
The only other sound is the sweep
Of easy wind and downy flake.*

*The woods are lovely, dark and deep,
But i have promises to keep,
And miles to go before i sleep,
And miles to go before i sleep.*

KORUDA KARLI BİR GECE

*Bu koru kimindir sanırım biliyorum.
Köyde oturur sahibi, tanıyorum;
Ama nerden görsün ki adamcağız şimdi,
Durmuş, korusunun kara gömülüşünü izliyorum.*

*Küheylanıma tuhaf gelmiş olacak durmak hani,
Yokken etrafta yakın bir çiftlik evi,
Bir koru ile donmuş göl arasında
Yılın bu en karanlık gecesi.*

*Çınlatıyor çanlarını asılı yularında,
Bir sorun mu var diye sorarcasına.
Bir de sesi var hafif esen rüzgarın,
Düşen kuş tüyü karın uçarcasına.*

*Koru hoş, koru karanlık ve derin,
Ancak çoktur tutulacak sözlerim
Ve uykudan önce gidilecek yollarım
Ve uykudan önce gidilecek yollarım.*

P. Ç. T.

Geçenlerde çalışma masamda otururken mola verip etrafımı incelemeye başladım. Boyalı duvarı, tavandaki ampülü, kapanmış perdeleri izledim. Daha sonra masama odaklanıp her zaman yaptığım gibi kendime şu soruyu sordum: Bu masadaki en değersiz şey nedir?

Masamın üzerinde bilgisayar, telefon, birkaç kitap, karalanmış kağıtlar, maket bıçağı ve peçete vardı. Bu nesnelere arasında çoğumuza göre en değersiz peçetedir. Bu peçetelerden bir tane elime alıp uzun uzun inceledim. Rengi, mükemmele yakın bir beyazlıkta, dokusu da yumuşacıktı. Yüzüme doğru götürüp burnumu sildim. Ve o artık kullanılmış, pis bir peçeteydi ve bir an önce çöpe atıp kurtulmak gerekiyordu. Beyazlığı, yumuşaklığı üzerine destanlar yazılabilecek peçete artık çöp olmuştu.

Birçok peçete ve kağıt havlunun, çöplerin geri dönüşümünden üretildiğini biliyoruz ancak yine de bu kadar beyaz ve yumuşak bir şeyin direkt çöpe gitmesi beni üzmüştü.

Bunun üzerine araştırma yapmak istedim. Peçetenin tarihçesine baktığımda bir web sitesinde çok ilginç bir bilgiye rastladım. Burada, insanların yemeklerden sonra ellerini ve ağızlarını temizlemek için peçete tarzı bir aracı kullanmadan önce temizliklerini nasıl yaptıklarından bahsediyordu.

Antik Romada insanlar ellerini temizlemek için küçük, kıvrıkcık saçlı erkek çocuklarını kullanırlardı. Antik Romalılar yatakta uzanarak yemek yerler ve bu çocuklar yemek yiyenlerin arasında dolaşır ve elleri kirlenenler bu kirli ellerini çocukların saçlarına sürerek temizlerlerdi. Antik çağın peçetesi bu kıvrıkcık saçlı, tatlı çocuklardı.

Yıllar geçtikçe ve biraz daha medenileştikçe peçete kullanımı yaygınlaşıp çocukları bu çirkinlikten uzak tutmayı başardık ancak bu durum sosyal ve iş yaşantımızda mecazi bir miras olarak yaşamaya devam ediyor gibi. Birçoğumuz “Peçete gibi kullandım bir kenara atıldım,” sözünü kullanmışızdır veya kullanan birine şahit olmuşuzdur. Kıvrıkcık saçlı tatlı çocuklar gibi amacımızdan ve yeteneklerimizden çok farklı işlerde birer peçete gibi kullanılıp bir kenara bırakılmış olabiliriz. Bu durumu kişisel çabamızla bir şekilde aşabiliriz. Yeni bir iş bularak veya sosyal ortamı değiştirerek potansiyelimizi doğru yerde kullanmayı başarabiliriz. Bu kolay olan.

Ancak benim dikkat çekmek istediğim nokta biraz daha farklı. Dışarıdan gelen kirlere karşı bir şekilde savunma üretiyoruz veya hasar alsak da telafisi yani bu kirlere arınma mümkün olabiliyor.

Peki ya içimizdeki tatlı çocuğu amacından uzakta kullandığınızı hiç düşündünüz mü? Normalde hayal kurması gereken, içimizde kıpır kıpır etmesi gereken bu kıvrıkcık saçlı çocuklara gerekli ilgiyi gösteriyor muyuz? Hayatın koşturmacasına kendimizi o kadar kaptırdık asıl beslememiz, ilgi göstermemiz gereken içimizdeki çocuğu unuttur olduk. Okumaktan ve üretmekten uzaklaştık. Daha çok para kazanma, daha yüksek makamlara gelme peşinde koşarken ve kaynaklarımızı hızla tüketirken kirlettiğimiz ellerimizi içimizdeki çocuğun güzel saçlarına sildik.

Şimdilerde dönüp o çocuğa baktığımızda hayat amacından sapmış ve tanınmaz halde olabilir. Daha iyimser bakarsak çocuk bize küsmüş olabilir. Ancak içimizdeki çocuğun gönlünü almak hiç de zor değil.

Tüketim çılgınlığından ve diğer hırslarımızdan vazgeçip içimizdeki çocuğun potansiyelini keşfetmeye çalışabiliriz. Daha çok hayal kurarak, dünyanın daha yaşanabilir olması için fikir deryasında yüzerek içimizdeki çocukla tekrar arkadaş olabiliriz. Çocuk cıvıltısının yeniden kalplerimizde, zihinlerimizde dolaşmasını sağlayabiliriz.

Tabi bunlardan önce yapmamız gereken bir şey var. PeÇeTe Yani, Pasaklı Çocuğunu Temizle.

Daha önce saçlarını kirlettiğimiz çocuklarımızın o güzel saçlarını temizlemeliyiz ki barışmak için ilk adımı atmış olalım. İçimizdeki çocuğa değer verdiğimizizi ona hissettirelim. Bunun için de yapılacak şeyler kişiden kişiye değişiklik gösterir. Kimimiz içimizdeki çocukla barışmak için etrafındaki çocuklarla oyun oynayabiliriz. Bazılarımız da gökyüzündeki bulutlardan şekiller üreterek zihnindeki kirlere arındırabilir. Bu yollar tamamen bize kalmış.

Benim tavsiyem ise bir tane peçeteyi alın evinizin bir köşesine, sürekli görebileceğiniz bir yere koyun.

İçinizdeki çocuğun her şeyden önce sizin onu hatırlamanıza ihtiyacı var.

PeÇeTe kelimesindeki E'leri unuttum sanmayın. Bunlar da gökten düşen 3 elmayı temsil ediyor. Bu elmalar yemek masalarında peçete olarak kullanılan ve artık temizlenecek olan kıvrıkcık saçlı güzel çocuklara gelsin...

YARIM OSMAN

Köyüm Sücüllü, Isparta'nın Yalvaç ilçesine bağlı, belediye teşkilatı olduğu için altı mahallesi olan bir kasaba idi. 2015 yıllarında belediyelikten düştü. Köy oldu. 1952 yılında ilkokula başladım. Okulumuz kasabamızın ortasında bütün sınıfları salona açılan büyük daire şeklinde harika bir bina idi. Sonraları yeni okul yapıldı. Beşinci sınıfta iken bir öğretmenimiz piyeste başrol için öğrenci istedi. Öğretmenim beni gösterdi. Piyesi hazırlayan, boylu bir arkadaş götürdü. Aradan biraz günler geçti. Piyes konusunu hazırlayan öğretmenimiz sınıfa geldi.

— Bu çocuğumuzla olmadı, ezber yok, dedi. Beni götürdü. Kitabı verdi. Rolümü nasıl yapacağımızı tarif etti. Nasıl çalışacağımı, nasıl çalışılacağımı anlattı. O gün yazdım. İlkokul defteriyle on sayfa. Hep okudum. Hevesle çalıştım. Birkaç gün sonra prova yaptık yazdıklarımızı okuyarak. Akıcı bir konusu vardı.

Benim rolüm; YARIM OSMAN.

Piyesin konusu cephelerde yaralanmış gazilikle, kahramanlıkla ilgili idi. Anlamlı konuşmalar beni daha da başarılı kıldı. Zamanı gelince mükemmel bir gece sunuldu. Köyde ses getirdi. Öyle ki bir hafta sonra sürekli istekler olmuş olacak tekrar oynadık. İsa Ağabey, tarak-bıçak yapım ustası, etkilenmiş babama “Talip’i ben okutacağım” dedi, teşvik etti. Sağ olsun. Tabii şimdi rahmetli oldu. Minnettarım...

O günlerde sınıfımızı teftişe gelen müfettiş, teftişten sonra öğretmenimle ayrıca racatımla ilgilenmesini istedi. Müfettiş Bey gidince öğretmenim yanıma geldi. Çok ilgi gösterdi. Hiç duymadığım takdir dolu sözler söyledi.

— Talip, müthiştin bu kadar da olmaz diyordum. Benim yüzümü güldürdün, dedi.

— Sağol öğretmenim bana sen öğrettin, diyebildim. Sanki bir hayal dünyasında gibiydim. Okulun son günleri beni başöğretmen odasına götürdü. Öğretmen okuluna müracaatımı yaptılar. Sağlığında hep ziyaret ettim. Okulumdan mezun olupta öğretmen olarak tayin olduğum yerlerden de mektuplaştık. O mektupları niye muhafaza etmedim ki!

Bu duygularla emeği geçen bütün öğretmenlerimizi de saygıyla anıyorum. Beni beşinci sınıfta okutup, mezun eden, benimle ilgilenen; Ahmet TURAN, öğretmenim. Sana şükranlarımı sunarım, yerinde rahat uyu.

Reklam vermek ister misiniz?

2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİRPEREST

SEVGİ DOLU BİR KÖY ÖĞRETMENİ

Senem Öğretmen'e sosyal medyada rastladım. Gözleri ışıltılı parlayan sevgi dolu bir öğretmen. Onun mesleğini severek yapması, öğrencileri ile içten ilgilenmesi çok dikkatimi çekti. Ona baktığımda Atatürk'ün "Milletleri kurtaranlar, yalnız ve ancak öğretmenlerdir" sözü aklıma geldi. Gözleri pırıl pırıl olan yetiştirdiği öğrencilere baktığımda ise hepsinin geleceğini dupduru ve parlak gördüm. Ahmet Şerif İzgören'in dediği gibi "Masallarda bir peri çıkar karşınıza, gerçek hayatta öğretmen."

Öğretmen, bir çocuğun geleceğini şekillendiren en büyük mucizedir. Ben, Senem Öğretmen'de bunu fazlasıyla gördüm. O, masallardaki periler gibi mucize bir öğretmen. Kendisiyle röportaj yapmak istedim ve beni kırmayarak teklimi kabul etti. Keyifli bir sohbetle beraber başlayalım.

1- Kısaca bize kendinizden bahseder misiniz?

İsmim Senem Kamış. İstanbul'da doğup büyüdüm, 24 yaşında mesleğine aşık bir öğretmenim ben. Çocukluğum İstanbul'da geçti, lise ve üniversite dönemini ise Sakaryada geçirdim. Bu meslek hayalim olduğu için çok severek üniversitemi donanımlı bir şekilde bitirdim ve mezun olduktan sonraki sene ikinci kez sınava girerek atandım, görevime başladım. Şimdilerde taze köy öğretmeni sıfatıyla köyüme, çocuklarıma güzellikler katmaya çalışıyorum. Hayatı seven, her zaman

sevgi dolu, pozitif olmaya çalışan biriyim. Bu pozitiflik o kadar fazla ki çevremdekiler Pollyanna der bana. Çocuklara olan sevgim ise bambaşka. Çocuklarda kendimi görüyorum, onların yanında dünyanın en mutlu insanı oluyorum ben. Ruhumda hiç büyümeyen bir kız çocuğu var ve bu sebeple kendimi en iyi en güvende hissettiğim yer, çocukların yanı oluyor. 2- Neden bu mesleği seçtiniz? Özellikle köy öğretmeni olmaya nasıl karar verdiniz?

"Büyüyünce öğretmen olsun benim kızım" cümleleriyle büyüdüm. Annem hep böyle söylerdi. Onun için bir kadın için en uygun meslek öğretmenlikti, kendince böyle düşünüyordu. Ama öğretmenliği aşılama'yı başarmıştı kızına. Yaşım büyüdükçe, mesleğimi seçmem gereken döneme geldiğinde düşünmüştüm ve gerçekten kendime öğretmenlikten başka hiçbir mesleği uygun görmemiştim. 'Yüreği çocuk bir Senem eğer çocuklarla birlikte olacaksa mesleğine iş olarak bakmaz, ömrü boyunca mutlu

olabilirdi. Bunu kendimin de fark edebilmiş olması büyük bir şanstı. Asıl istediğim Okul Öncesi Öğretmeni olmaktı fakat o süreçte YGS/ LYS sınavları vardı ve Okul Öncesi Öğretmenliği YGS puanı ile alıyordu. İyi bir sıralamam yoktu ne yazık ki ve ben de Sınıf Öğretmenliği'ne yöneldim. Üniversitedeyken hep şöyle derdim "Ülkemin her yerinde görev yaparım ben." Evet, doğu görevine karşı endişem, önyargım yoktu. Üniversiteyi bu düşüncelerle bitirdim ve ilk sene kıl payı atanamadım, kıl payı diyorum çünkü 0,60 puandı. Evet bir puan bile değildi beni öğrencilerimden koparan şey. Pes etmedim aynı azimle sabırla mücadeleme devam ettim. İşte tam bu süreçte oldu. Hayalim artık öğretmen olmak değil, köy öğretmeni olmaktı. Bu süreçte ilham aldığım çok kıymetli meslektaşlarım vardı benim. Diyarbakır'da Hasan Kartal öğretmenim, Şanlıurfa'da Aysel Ösüz öğretmenim. Buradan selam olsun kıymetli öğretmenlerime. Çok kıymetli köy

öğretmenlerimi takip ediyor bir yandan ders çalışıyordum. Onların meslek aşkı, başarıları öyle güzel motive ediyordu ki beni. Meslektaşlarımın paylaşımlarını izlerdim, istemsizce gözlerimden yaşlar süzülürdü. “Allah’ım bana da bu anları yaşamayı nasip et,” diye dua ederdim hep. Öylesine yürekte istiyordum bunu. ‘Ben de köy öğretmeni olmalıydım, oradaki çocukların bana daha çok ihtiyacı vardı, benim gibi mesleğine böylesine saygı duyan, yürekte bağlı olan biri yapmazsa kimse yapmazdı ki zaten. Öğretmenlik benim için herkesin bildiği meslek tanımından çok öte. Hiçbir zaman mesleğime maddi güç olarak bakmadım, diyorum ya yürekte bağlıyım, maneviyat önemli benim için. Bir çocuğu gülümsetmek, yü-

reğine dokunmak, ona unutamayacağı mutluluklar yaşatmak önemli! Bir çocuğu tüm kalbinle sevmek, ona çocuk olduğunu en derinlerinde hissettirebilmek, bir çocuğa sadece dersleri değil, hayatı öğretmek, bir insanı sevmeyi bir bitkiyi, hayvanı, doğayı, canlı cansız her şeyi, yaşamayı, yaratmayı sevmeyi öğretmek, geçmişini öğretmek, nereden geldiğini nasıl bu günlere gelebildiğini, Ata’mızı öğretmek, bunlar önemli benim için. Bazen hiçbir şey söylemeden bir çocuğa uzun uzun bakmak ve gözlerinin içiyle kakhaha atmak bazen sadece sarılmak bazen içinden geldiğince dans etmek bazen saatlerce sohbet etmek, katıla katıla gülmek eğlenmek, bunlar önemli benim için. Benim öğretmenliğimin temelinde “sevgi” var ve inşallah sevgiyle yetişen

nesiller biriktireceğim. Şöyle düşünüyorum, bir çocuk bilgiyi hayatının her yerinde her anında öğrenebilir evde, okulda, sokakta, televizyonda her yerde. Öğreniyor da. Ama bir çocuk sevgisiz büyüyorsa, sevmeyi bilmiyorsa eğer, iyi bir insan olamıyorsa tüm bildikleri anlamını yitiriyor benim için. Sevgiyle öğrenen, sevgiyle büyüyen nesiller, dünyayı güzelleştirecek olan şey tam da bu işte. Yüreğimdeki bu meslek aşkıyla köyde olmalıydım ben, o çocuklara mucize olmalıydım, yüreklerine dokunmalıydım... Köy hayatının zorluklarını onlara unutturmalıydım, çocukluğunu yaşayamayan o çocuklara, çocuk olduklarını hissettirmeliydim, onlara sevgi dolu bir yuva inşa etmeliydim. Beni köy öğretmeni olmaya iten şey işte buydu,

yüreğim. Mesleğimin ilk yıllarını, böylesine enerjik, hevesli, meslek aşkıyla dolu olduğum en genç yıllarımı o evlatlara adamalıydım ben. Onların bana, benimse onların saf sevgilerine ihtiyacım vardı. İşte bu tertemiz duygularla köy öğretmeni olmak istedim ve şükürler olsun ki dokuz aydır şirin bir köyün öğretmeniyim. 3- Köye ilk geldiğinizde hissettiğiniz duygulardan bahsedermisiniz?

İstanbul'dan gelen biri için fazla ürkütücüydü köye giden yollar. Virajlı, topraklı ve uçurumlu yollar. Korkmuştum evet, bir saat süren yolculuktan sonra köyüme varmıştım ve işte tam o an bir mucize olmuştu. Geleceğimin haberini alan çocuklar yolun orada beni bekliyorlardı. O meraklı, ışıltılı parıldayan gözler beni süzüyordu. "Sen benim öğretmenim

misin?" dedi biri. Evet şaşırıyordum çocuk, çünkü karşısında iki örgülü saçında süslü fiyonk tokası, renkli çoraplı bir kız çocuğu duruyordu. Bu nasıl bir öğretmendi? Belki de bana bakıp kendisini görmüştü yavrum. "Evet ben hepinizin öğretmeniyim." dedim büyük bir heyecanla. Onların o sevgi dolu bakışları bana gün içindeki tüm endişelerimi, gelgitlerimi, yolculuğumdaki korkularımı unutturmuştu. Nasıl başarmışlardı bunu bir bakışlarıyla? İşte mucize buydu. Ardından okuluma gittik hep birlikte. Ağzım kulaklarımdaydı ve şu cümle dökülmüştü dudaklarımdan, "Burası hayallerimden bile daha güzel." O andan itibaren orası benim için dağın başında olan, bakkalı camisi dahi yok denilen, ilçeye çok uzak, uçurumlu yolları olan bir köy/okul değildi. Orası

benim mucizeler yaratacağım yuvamdı.

Hep hayal ederdim okulumun yuvarlak yuvarlak taşları olsun ben de her yuvarlağı başka bir renge boyayayım, rengarenk bir okulum olsun diye. Hayallerin gerçekleştiği an, bolca şükür anı. O an okulumun duvarına sarılıp ağlamıştım mutluluktan. Pek çok kişiye tuhaf gelebilir, geliyordu da ama ben bunu yapmıştım. Çünkü yuvama kavuşmak için büyük bir mücadele vermiştim ben. Çektiğim bütün sıkıntılar, üzüntüler yerini sevinç gözyaşlarına bırakmıştı. O anı da hiç unutamam. Her anlatışımda çok duygulanırım. Okulum sınıfım öyle güzeldi ki. Güzeldi diyorum çünkü herkesten başka bakıyordum ben oraya, kimse benim gibi bakmadığı için bakımsız sevgisiz kalmıştı bu duvarlar. Benimse

yüreğimde burayı güzelleştirecek sevgi çoktu. Sınıfım zihnimde tasarladığım sınıfa öylesine uygundu ki. "Ben burada harika işler yaparım, çiçekler gibi olacak sınıfım, okulum." Bu cümlelerle baktım yuvama uzun uzun. Hem çocuklarım hem de okulum benim en güzel hediyemdi. 24 Haziran günü aldığım paha biçilemez bir hediye.

4- Öğrencilerinizle aranızda çok içten ve sıcak bir ilişki var, insanın öğrenci olası geliyor. Bu enerjiyi nasıl canlı tutuyorsunuz?

Öğrencilerim için her zaman çocuklarım tabirini kullanırım. Kendimi nasıl her zaman bir öğretmenden fazlası olarak görüyorsam onlar da benim için bir öğrenciden çok daha fazla, evladım gibiler. Birbirimize yürekten bağlılığımız var her bir evladımla.

Öğretmenliğim bir yana, ben yirmi dört yaşında bir kız çocuğuyum ve benim en iyi arkadaşım çocuklarım ve sanırım çocuklarla olan ilişkimizin içtenliğinin sebebi bu. Sadece kendi çocuklarım değil, yolda yürürken her çocuk görüşümde gülümseyip el sallıyorum, o çocuk da mutlaka karşılık verir ve birkaç saniyelğine dün-

yam güzelleşir. Çocuk ruhum her yerde ve her an kendini belli ediyor işte. Ruhumdaki o çocuğun masumluğunu, içten ve doğallığını, neşesini, enerjisini gerçekten çok seviyorum. Çocuklarla aramızdaki bağı özel kıldığı için de çok seviyorum onu. Öyle anlar oluyor ki bunu çok sık yaşamışımıdır, çocukların yanında daha çocuk kalıyorum bazen, onlarsa şaşkın bakışlarını gizlemiyorlar tabii ki. Çocuk yaramazlık yapar, şımarır, öğretmen "Dur, sus, otur yerine!" der değil mi? Bizde bu pek olmuyor mesele. Birlikte şımarıyoruz, birlikte eğleniyoruz, genelde ben komiklik yapıyorum onlarsa benim tuhaf hallerime gülüyorlar, işin garibi onlar gülsün diye yapmıyorum içimdeki çocuk o tepkileri veriyor. Bazen derste ansızın dans etmeye başlıyorum, bazen aklıma gelen komik bir anıyı, hikayeyi onlara anlatıyorum, bazen taklitler yapıyorum, kahkahalar eksik olmuyor yuvamızdan, dersleri böyle işlemek de mümkünmüş evet. Çocukların gözündeki ışığı ve yüzlerindeki gülümsemeyi hep canlı tutabilmenin yolu sevgiden geçiyor yani bu kadar kolay aslında. "Sev çünkü sevmek en ko-

lay" diyor ya şarkıda da. Sevmek çok kolay sevgiyi bilene!
5- Köy öğretmeni olmanın zorlukları nelerdir?

Her bölgenin kendine has bir kültürü yaşam tarzı varmış bunu köyüme gelince anladım. Evet başlarda zor oldu tabii ki alışmam zaman almıştı ama alışmamdaki en büyük yardımcıları şüphesiz çocuklarım olmuştu. Ben buraya gelince sadece köy öğretmeni olmadım aynı zamanda köy hayatının da bir parçası oldum. Köyüm ilçeye çok uzak olduğu için ve ulaşımı sıkıntılı olduğu için köyde okulumun lojmanında yaşıyorum. Her ne kadar ben yuvamı çiçekler gibi görüyor olsam da gerçek şu ki etrafı dağlarla çevrili ıssız bir yer köyüm. ıssız diyorum çünkü nüfusu çok çok az, 100 kişi var yok. En çok da bu sessizliğe alışmak zor olmuştu benim için. Etrafımda hiçbir şey yok, bakkal yok, gördüğüm tek şey dağ manzaraları.

Başlarda tuhaf geliyordu, ev alışverişlerini aylık yapmak evi erzakla doldurmak, ilçeye gidince garip geliyordu insan içine karışıyordum çünkü. Çok farklı bir yaşantı vardı burada. Ekmeği köydekiler kendileri yapıyordu ve

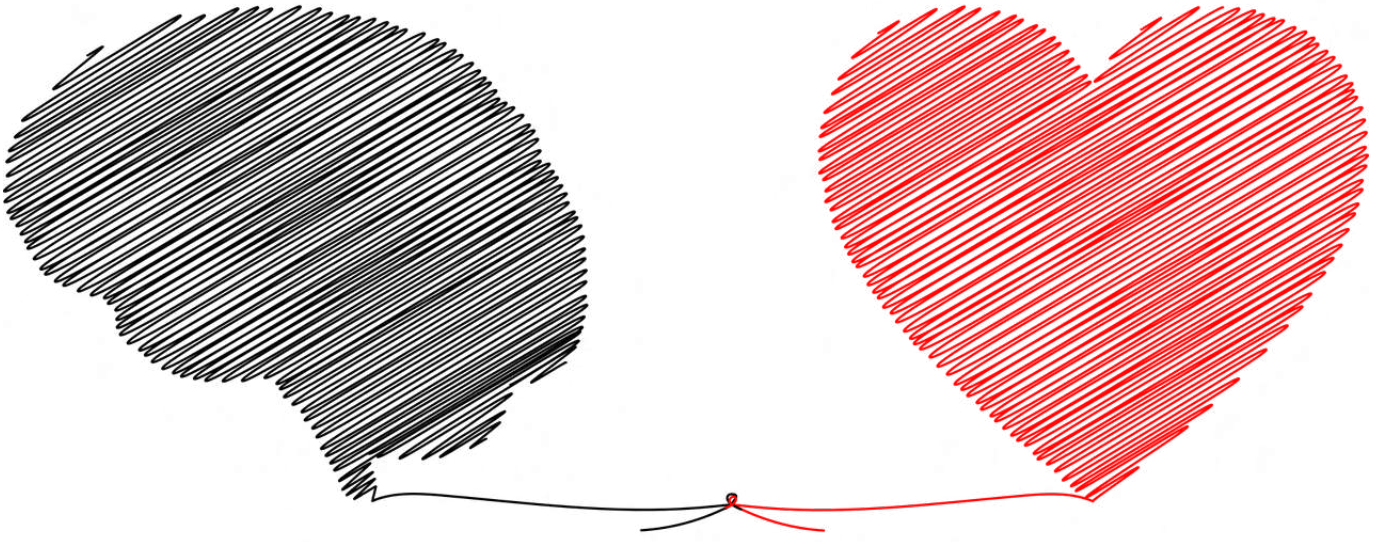

sağ olsunlar tandır ekmeği gönderiyorlardı hep bana. Ekmeksiz kalmıyordum, diğer malzemeleri de aylık alışverişle temin ediyordum ilçeden. Buna alışmıştım. Bir de tabii sürekli kesilen elektrik, arada giden şebeke, kışın kar yağdığında buz tutan çeşmeler var. Başta söylediğim gibi her şeye çözüm bulmak zorundaydım yoksa burada yaşayamazdım veya her şeye güzel bakmalıydım ki psikolojik olarak iyi hissedeyim kendimi ve çocuklarıma faydalı bir öğretmen olabileyim. Bu benim kendi içimde verdiğim büyük bir savaştı. Karanlıkta kalmamak için bir sürü ışıltak almıştım, telefonum için powerbank, evime taşınabilir wifi almıştım internet sıkıntısı yaşamayayım diye. Bunları halledince işler daha kolay olmuştu, insan her şeye alışabilirdi tabii ki. Ben de zamanla köy hayatına alışmıştım. Öyle ki

ilçeden kasa kasa çilek almıştım, ilçemizin çileği meşhurdur, reçel yapıp köyümdeki ailelere dağıtmıştım, zaten elektriğim olduğu sürece sık sık çocuklarım için kek, börek, poğaç, tatlı gibi pek çok şey yapıyorum hep birlikte yiyoruz. Böyle güzel alışkanlıklarım olmuştu bile. Köyde beni en çok zorlayan şey, kış mevsimiydi. İstanbul'dan gelen biri olarak böylesine kar yağışına ilk defa şahit olmuşum. İlk yağdığında kendimi karların içine atmıştım. Çocuklardan daha çok eğlenmişim çünkü onların alışkın olduğu, benimse ilk kez şahit olduğum bir andı bu. Hatta bana poşetle, kızakla kaymayı da öğretmişlerdi birlikte kaymıştık. Bu karın eğlenceli kısmıydı, sonrası ne yalan söyleyeyim fazla ürkütücüydü. Kar kış demek elektriksizlik, şebekenin olmayışı, önlem almayı unuttuğum için

de susuzluk demektir benim için. Zordu, belki de köydeki en zor anlarımdı benim için. Kendimin ne kadar güçlü ve sabırlı olduğunu o anlarda görmüştüm işte. Köyün zorlukları, iyi kötü tüm yanları beni bambaşka bir Senem yapmıştı. Hele o soba yakma maceraları... Küçüklüğümde sobalıydı evimiz bu yüzden soba yakmayı biliyordum, ama hem okulda hem evde soba yakmak yani günde birkaç kez soba yakmak gerçekten çok yorucuydu. Öyle ki okuldaki sobanın yanıp yanmayışı benim günlük modumu belirler olmuştu. Sobayı yakabiliysem çok mutluydum çünkü çocuklarım üşümüyordu eğer soba yanmadıysa sınıfta montlarla oturuyorduk, çocuklarım rahat değildi bu sebeple çok üzülüyordum. Sobanın başında "Allahım ne olur yansın" diye çocuklarımla dua

ettiğim anı hatırlıyorum. Yanmıştı da biliyor musunuz? Ee çocuklarım güzel kalpleriyle dua etmişti, yanacaktı tabii ki. O kovaları hazırlamak ayrı dert yakmak ayrı dertti. Ama her durumda da yanımda bana yardım eden, güç veren küçük kahramanlarım vardı.

Bendim değil mi öğretmen? Ama bir bilerseniz neler öğrendim ben o minik kalplerden. Onlar benim minik öğretmenlerimdi. Eee sonuçta alışık oldukları bir hayata ben sonradan dahil olmuşum, ben onlara bilmediklerini öğretirken onlar da bana kendi bildiklerini öğretiyorlardı. Ne keyifli onların öğrencisi olmak, her birinden bir şeyler öğrenmek. Ben onların sayesinde o köyün bir parçası olmuşum, onların sayesinde köy hayatı zor değil keyifli olmuştu. Her gün "İyi ki köy öğretmeniyim" cümlesini kurabiliyordum ve bu yine onların sayesindeydi. Okulumun her şeyiydim ben. Müdürü, öğretmeni, hizmetlisi, temizlikçisi, güvenlik görevlisi, öğrencisi. Böyle olunca tabii bitmiyordu sorumluluklar. Kendimi bazen ahtapot gibi hissediyordum. Müdürlüğün getirmiş olduğu resmi işler en sevmediğim kısım,

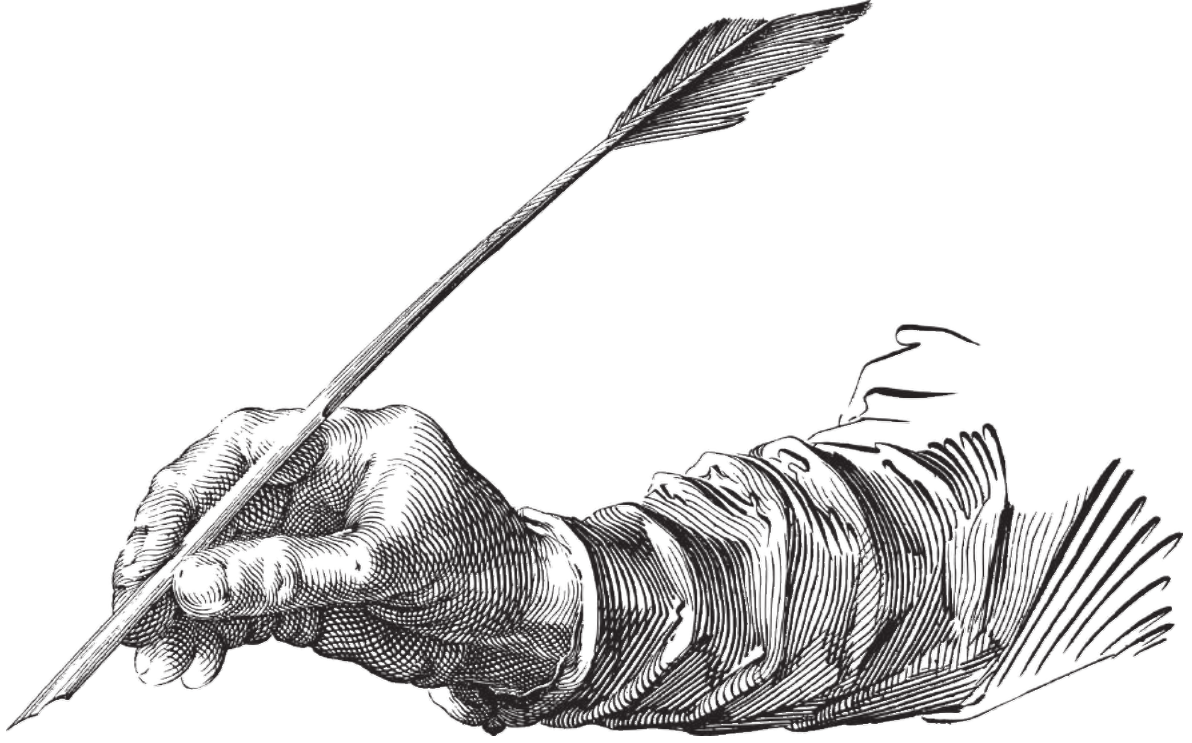
evet. Bunun yanında hep mutlu etmem ilgilenmem gereken evlatlarım var, çünkü ben sevgi dolu bir öğretmenim, okulumun temizliğinden bakımından güvenliğinden de sorumluyum bunları da takip etmem gerek. Düzenli olarak sınıfımı süpürüyordum elektrikli süpürgeyle, yerlerde halı olduğu için evimiz gibiydi sınıfımız zaten, temizliği de ayrı bir keyifli oluyordu bu sebeple. Tuvaletleri yıkıyordum. Bayrağımız yıpranmış onu değiştirmem gerek, kömürlük çok dağılmış, orayı düzenlemem gerek... Böyle sonu gelmeyen bir iş temposu var aslında. Bir yandan da o okulun daimi üyesi, öğrencisiyim, ee ruhum çocuk benim. Ruhun ve beden yorgun düşmüyordum yani çok nadir olurdu bu anlar. Çocuklar bana her daim şifaydı, çünkü onlar gerçek bir mucizeydi. Köy öğretmenliği, tüm zorluklarıyla, iyi kötü yanlarıyla, insana kattıklarıyla kesinlikle bir şanstır. Ve ben, iyi ki köy öğretmeniyim.

6-Sizi en çok etkileyen edebi eser nedir? Ya da eserlerinden, hayatından ilham aldığınız bir yazar var mı?

Rahmetli Doğan Cüceloğlu. Bana ilham veren, yoluma ışık tutan kıymetli insan, hocam. Mesleğine âşık olan ben, onun eserleriyle sihirli cümleleriyle mesleğime daha çok bağlandım, sevgim daha da büyüdü. "Öğretmenim Bir Bakar Mısın?" kitabında yer alan şu cümle ne çok etkilemişti beni: "Hangi eğitim sistemi içinde olursa olsun, teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin, öğretmenin öğrenciyle göz göze geldiği bir an vardır. Bu kitap, öğretmenin öğrenciyle göz göze geldiği o anın gücünü anlatmaktadır. O anda öğretmen, öğrencinin gönül kapısından girerek zihnine ulaşır. Ve işte o an eğitim başlar. Öğretmenin gücü binlerce yaşam inşa eder..." Ne büyülü bir açıklama değil mi? Öyle derin bir anlamı var ki şu cümlenin, kitapta anlatılanların. Tüm öğretmen ve öğretmen adayları değerli hocamızın kitaplarını mutlaka okumalıdır. Öğretmenliği anlatan bu manevi yolculuğa mutlaka eşlik etmelidir.

7- Türkiye'de eğitim sistemi sizce nasıl?

Eğitim sistemimizi eleştirmekten daha çok nasıl katkılar sağlayabilirim, bunu düşünüyorum. Bunun için mücadele ediyorum.

Hayatımızda hiç bir şey dört dörtlük değildir, her şey gelişmeye ve yenileşmeye açıktır. Eğitim sistemimiz de böyledir ve bizler de bu sistemin bir parçası olarak gelişen teknoloji ve bilimin, bilginin ışığıyla her daim aydınlanmalı kendimizi de geliştirmeliyiz. Ben var olan bir sistemi durumu eleştirmeden önce kendime bakmalıyım. Ben bu sistemin bir parçası olarak hangi konumdayım, neler yapmalı bu sisteme neler katmalıyım. Benin için gerçekten önemli olan bu. Eleştirmek veya şikayet etmek yerine nasıl güzellik katabilirim, nasıl fark yaratabilir ve neler yaparak faydalı olabilirim bunu düşünüyorum. Şimdi minik köyümdeki çocuklarım için elimden geleni yapıyorum fakat biliyorum ki bu büyüyerek çoğalacak ve inşallah zaman geçtikçe hem yüreklerde yer edinen hem de bilime katkı sağlayan bir öğretmen olacağım.

8- Öğretmenlik mesleğini seçmek isteyen öğrencilere neler söylemek istersiniz?

Öğretmenlik mesleğini seçecek her öğrencinin öğretmenliği bir de benden dinlemelerini çok isterdim. Benim gözümde öğretmenlik çok başka bir yerde, önce-

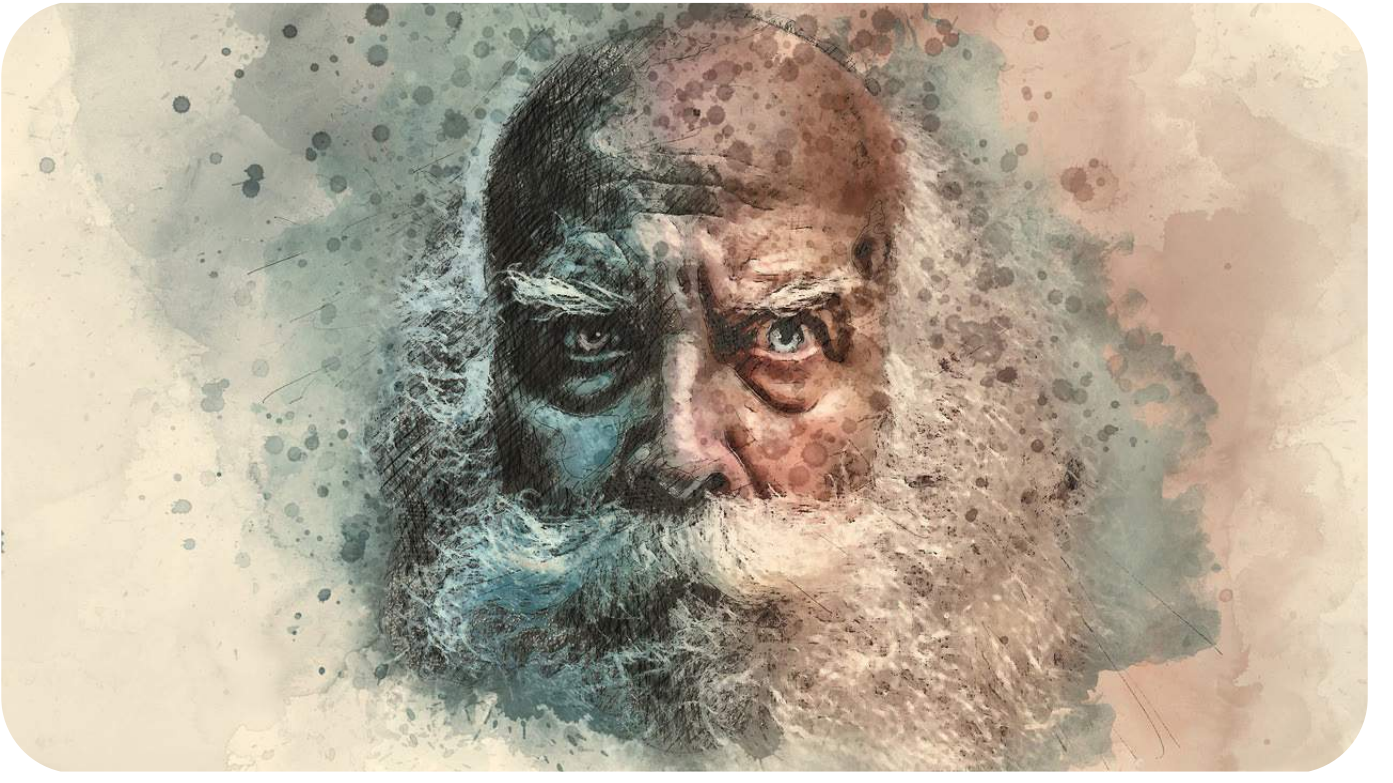
ki sorularınızda bunu uzun uzun anlatmıştım. Maneviyatı çok yüksek benim için, işte bu manevi yatı o öğrencilere anlatmak isterdim daha sonra da "Hakkını vereceksen, yürekte seveceksen bu mesleği seç, sadece öğretmen olmak için bu mesleği seçme, öğretmenlik yapma öğretmenliği yaşa tüm kalbinle, bunu yapabileceksen bu mesleği seç." derdim. Mesleğimizin tüm güzelliklerini, aslında bize verilen bir nimet olduğunu, ömrümüz çocuklarla geçeceği için bir şans olduğunu anlatmak isterdim. Öğretmen olarsa her daim sevgi dolu, kararlı, cesur, sabırlı, güçlü, dinamik, pozitif, yaratıcı, çözüm üreten, gittiği her yeri güzelleştirebilen özelliklerde olması gerektiğini söyledim. Ve hatta köy öğretmeni olmaları konusunda onları yüreklendirirdim. Sosyal medya hesabımı açma sebebim de buydu aslında, mesleğine âşık bir öğretmensem yaptığım tüm çalışmaları, mesleğime dair her şeyi, tüm güzellikleri ulaştırabildiğim kadar kişiye ulaştırmalıyım. Bu hesabım sayesinde yapıyorum bunu, tabii ki daha çok kişiye ulaşmak amacım. Şu kısacık zamanda bile çok güzel mesajlar almıştım. "Öğretmenliği bana sevdirdiniz.

KPSS çalışıyorum ve bana motive oluyorsunuz. Ben de köy öğretmeni olmak istiyorum bana umut oldunuz. Öğretmen adayım, sayenizde mesleğimi daha çok sevdim." Bunlar ne kıymetli cümleler benim için.

Öğretmen olmak ve hatta köy öğretmeni olmak bir şans, görebilene! Ve işte burada görevimi yerine getirirken bir yandan da bu şansını herkese gösterebilmek istiyorum. İnşallah öğretmen olmak isteyen pek çok kişi görebilir ve herkes payına düşeni alabilir bu sayfadan. Ayrıca uçuk belki ama kitap çıkarmak gibi bir hayalim de var. Köy öğretmenliği anılarımı, maceralarımı anlattığım, mesleğimizi her açıdan ele aldığım, aslında burada sizinle paylaştığım pek çok şeyi ve daha fazlasına yer verdiğim bir kitap çıkarmak istiyorum. Dediğim gibi uçuk bir hayal belki ama neden olmasın?

-Senem öğretmenim bizlere değerli vaktinizi ayırdığınız, okurlarımıza köy öğretmenliğinin kutsallığını güzelliğini anlattığınız ve geleceğimizin varisleri öğrencilerimize ışık olduğunuz için teşekkür ederim.

-Ben Teşekkür ederim. Sevgiler.

RADİKAL ŞIKLARIN SAYIMI

Radikal Şıkların Sayımı, Giacomo Papi'nin İtalya ve İtalya toplumunun yaşadığı olayları kaleme aldığı, olayların kurgusal ama bir o kadar da gerçek olduğunu düşündüren 176 sayfalık distopik bir roman olup Timaş Yayınları tarafından okuyucuyla buluşturuluyor.

Olaylar, Giovanni Prospero'nun televizyon programında, ünlü bir filozoftan alıntı yapmasıyla ve toplum tarafından vahşice katledilmesiyle başlıyor. Haberi alır almaz, cenaze merasimi için ülkesine dönen

Prospero'nun kızı Olivia ise, karşılaştığı bu kara düzen karşısında şaşkınlığa uğruyor.

İtalya'ya ve İtalyan toplumuna ait detaylara yer vermekten kaçınmayan yazar Giacomo Papi, kurgunun gerçeklerle fazlaca örtüştüğü, çarpıcı kesitleri gözler önüne seriyor.

Entelektüellerin öldürülmesi gereken bir haşerat olarak görüldüğü İtalyan toplumunda, bozuk işlerin nasıl kılıfına uydurulduğu, insanların bu çarpık düzeni nasıl benimsediği konusu ise hayret verici.

Kitabın ilerleyen sayfalarında, yazarın kaleminin kıvrak ve anlatımının oldukça güçlü olduğu anlaşılıyor. Zaman zaman yaptığı hafif mizah içeren ve lafi gediğine oturtan bir tarafı var. Bu da okuyucuya yazarın bizden biri olduğu izlenimini veriyor. Editör notları ve Baş Editör ile Memur Editör'ün tatlı atışmaları kitabı daha da farklı kılıyor.

“Yemek yemek, düşünmenin yerini almıştı. Bir zamanlar tiyatroların olduğu yerde şimdi İtalyan

yemekleri satan restoranlar vardı. Bakan, televizyon programında insanların açlıktan öldüğünü söylemişti ama bu doğru değildi. Zengin ya da fakir herkes tıka basa yiyordu. İnsanlar ağızlarından ne çıktığıyla değil, ağızlarına ne girdiği ile ilgileniyordu. Çünkü yemek yemek için düşünmeye ihtiyaç yoktu. Belki entelektüellere karşı duyulan nefretin sebebi de buydu. Bilgi tüketilemiyordu oysa bugün değerli olan şeyin yok edilene dek tüketilmesi gerekiyordu.”

“Artık bilgili olmanın sahtekârlık, cehaletin masumiyet gibi gözüktüğü anlaşılıyordu.”

“Kelimeler, somut şeylerin yaydığı kokuların, tatların ve onlara dokunmanın verdiği hislerin gücüyle yarışamazdı.”

Bu ifadeler oldukça tanıdık. Günümüzde yaşananlarla neredeyse birebir örtüşüyor. Durum böyle olunca da distopik bir eser okuduğunuzu kendinize mütemadiyen hatırlatmanız gerekiyor.

Detaycı olanlar, kurgunun genellikle yüzeysel olduğunu, olayların ayrıntısına girilmediğini ve birçok meselenin havada kaldığını fark edecektir. Ancak bu durum okuyucunun hayal dünyasını oldukça çeşitlendiriyor.

Distopya severler, Radikal Şıkların Sayımı'yla keyifli vakit geçirecek, distopik eserlere uzak kimseler ise bu kitabı okumaya başladığında muhtemelen bir solukta okuyacak ve distopyaya farklı bir bakış açısı geliştireceklerdir.

Keyifli okumalar.

BÜYÜKLER SAYILARA BAYILIRLAR

Geceyi yazmak için önce tanınmalı. Soluk alıp verişini, sakladığı sırları, göz kırpmışlarındaki gizemi, gözlerine indirdiği bulutların anlamını ve daha nicesini. Gerçekten mümkün müdür geceyi anlamak? Peki, 21 Aralık söylendiği gibi en uzun gece midir? Kime göre, neye göre? Evladından haber bekleyen bir asker annesine, ameliyatın selâmetle bitmesi için her an dua eden bir hasta yakınına, ertesi sabah gireceği sınava odaklanıp dakikaları sayan öğrenciye, ilk iş günü için akşamdan ütülediği kıyafetlerine baka baka sabahı eden öğretmene göre en uzun gece gerçekten de 21 Aralık mıdır? Siz de duydunuz mu Küçük Prens'in sesini, bakın ne diyor: "Büyükler sayılara bayılırlar... Oysa bizim gibi hayatı yakından bilen kişiler için sayılar nedir ki!" (Antoine de Saint-Exupéry, Küçük Prens).

Bazen ne dediğimiz üzerine pek de düşünmeyiz, aslında çoğu zaman böyle yaparız. Ezbere yaşamak pek çoğumuza kolay gelir, yalan da değil hani. Düşünmeden, planlamadan haliyle kaygılanmadan yaşa gitsin. Ezbere yaşadıklarımız daha kolay gelir, lakin tadı da olmaz tuzu da. Nihayetinde anlam veremediğimiz bir hayatı yaşamış olmayız da içinden geçip gitmiş oluruz. Soluk alıp vermek yaşamının bir şartı iken yaşamak bu alışverişten ibaret midir? Bu dünyaya boş bir defter olarak gelen insan, sayfalarını doldurmadan giderse haksızlık etmiş olmaz mı kendisine ve dahî dâhil olduğu geceye ve gündüze? Bu dünyada kapladığı hacim kadar varlık gösterirken sadece o hacmin hakkını vermek için, doldurduğu zamana hürmet etmek için bir parmak izi bırakıp gidemez mi? Geceye bir yıldız bırakmasa da gözlerde bir yıldız parlamasına vesile olmaz mı? Kendi hayatına anlam katamasa da başkasının hayatına dokunamaz mı? Evvela kendi hakikatini arayıp bulmalı insan, satır satır, hece hece. Derdi bir şeyler yapmaktan ziyade bir şey olmak olmalı. Bu şey

herhangi bir şey değil. Her şeyde görülebilen bir şey, yeter ki bir şey hiç değil!

âlemlere dalıp o âlemleri geçerken her durağa uğramalı iyi olduğu kadar kötü olanları da görmeli. Hayır dediği kadar şer dediklerine de değer vermeli. Sevgili Cemalnur Sargut'un: "Allah şer yaratmamıştır, hayırlara şer gömleği giydirmiştir," dediği gibi ne varsa okumaya çalışmalı. Yol uzun, yol çetin, yol dolambaçlı. "İşte buldum!" dediğinde bulamadığınla yüzleşmek de var, "Benden bir şey olmaz!" dediğinde olmak adına attığın en büyük adımı fark edememek de... Bu yolculuğun en büyük şahitlerinden biridir geceler. Nitekim böyle yolculuklar gündüz gözle yapıyormuş gibi görünse de esas yollar gece alınmaktadır. Dünyayı belki on kez turlarsınız da kendinizden çıkıp kendinize varamazsınız. Herkes aldığınız yolları hesaplayıp sizi hayranlıkla izlerken, sizin gerçekten aldığınız yolu hesaplamanız için kendi kendinizle baş başa kalmaya ihtiyacınız vardır. Aynı anda birileri oturduğu yerde sizden kat be kat fazla yol alırken o yolu hesaplamak için matematiğin yetmediğini bilemezsiniz. Okumanın ötesinde idrak etmenin, hesaplamanın ötesinde anlamlandırmanın yer aldığını fark edebilmek içindir dünyanın en uzun yolculuğuna çıkmak.

Ne kadar sürer, yolda sizi neler bekler bilinmez. Her durak başlı başına bir öğretmen iken her yoldaş sizin için ayrı bir imtihan demektir. Geçtiğiniz her imtihan sizi varacağınız noktaya bir adım daha yaklaştırırken, kaldığınız her imtihan da ters etki oluşturabilir. Bazen dengeler değişir de mağlubiyetiniz size tahayyül edemeyeceğiniz bir galibiyetin kapısını açabilir. İşte o an dengeler yeniden kurulur. Ne de olsa en iyi denge, her an yeniden kurulan dengedir. İnsan her an değişirken ve dâhi an be an yaratım devam ederken değişen dengeler nefes olur bize. Gözümüzü açıp bakmamıza, fark etmemize, algılamamıza yardımcı olur. Ve bizler algılayabildiğimiz kadarıyla kendi dünyalarımızı yeniden inşa ederiz.

Dengeye gelebilmenin şartı dengenin bozulmuş olması değil de nedir? O hâlde deli gibi korktuğumuz dengelerimizin bozulması bizim için çölde bulduğumuz bir vaha değil midir? Yine Şems satır arasından ses veriyor geceye: "Düzenim bozulur, hayatımın altı üstüne gelir diye endişe etme! Nereden biliyorsun hayatın altının üstünden daha iyi olmayacağını?" Diğer yanda isimle ateş arasından bir nida yükselir: "Her şey dengedeki hikmetteydi. Suyun kokusu olsaydı bütün kokular birbirine karışırdı; sardunyanın, toprağın, servinin kokusu olsun diye yoktu suyun kokusu." (Nazan Bekiroğlu, İsimle Ateş Arasında) Bize yokluk, yoksuzluk gibi gelen şeylerin hakikatte dengeyi bulmak için böyle olması gerektiğinin idrakı yepyeni dengesizliklerin yolunu açabiliyor.

Heyhat, yeni yollar açan dengesizliğe selam olsun! Olanlarla olmayanların, yaşananlarla yaşanamayanların, tamlarla eksiklerin, iyiliklerle kötülüklerin, hak ile batılın varlığı ne muhteşem bir dengenin habercileriymiş meğer. Hepimizin yolculuğuna eşlik eden bu yoldaşların hissettirdikleri ne kadar da anlamlıymış! Pürüzlü yani arızalı bir yüzeyi temizlemek, parlatmak kısacası adam etmek için nasıl zımparaya ihtiyacımız varsa, olmak yolculuğumuzun hakkını vermek, başka bir deyişle, bu yolculuğu selametle tamamlamak ve nihayetinde oldum diyebilmek için de zımpara yerine geçen insanlara ihtiyacımız var. Onlar bize eziyet etmek için değil, bizi parlatmak için varlar. Pürüzlerimizi temizleyip adam olmamız için kendi aynalarımızı parlatıp özümüzü görebilmemiz yani yolculuğumuzun nihai notasına varmamız için birer vasıta niteliğindedir. Dedik ya yol çetin diye! İşte bu çetinliğin hakkını vermemiz için onlar iyi ki varlar. Dünyanın en uzun ve çetrefilli yolculuğuna genellikle geceler şahitlik eder. Gündüz gözle yaşanan ne varsa sindirilip kana ve ruha karışması için insan muhtaçtır gecelere. Velhasılıkelam, en uzun gece, insanın kendinden çıkıp yine kendine döndüğü, kendini kendinde bulduğu, yani kendi olduğu gecedir...

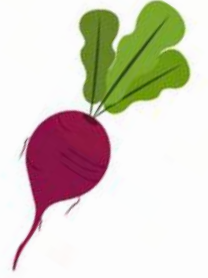
BİTKİSEL HAYAT

Metropolün keşmekeşine ve sözüm ona modern fabrikasyonluğuna inat bir pazar sabahına uyandım bugün. Yine bir “o bar bu bar” cumartesisinin sonuydu ve annem gece kaçta eve döndüğümü bilmiyordu. Ben söyleyeyim, artık saat pek de gece sayılmazdı. Tam 03.45’te anahtar kapının kilidiyle kısa süreli bir buluşmaya sokmuş ve bu buluşmanın sessiz olmasını, annemi uyandırmamasını dilemiştim. Sessizdim, uyanmamıştı. Uyumam da sanırım dört buçuğu bulmuştu. Yok, güneş doğmamıştı henüz. Ve zaten bir süredir ülkemde, güneş sekize yakın doğuyordu. Çünkü ülkemde, güneşin doğuşuna da insanlar karar veriyordu.

“Hadi kalk da ot toplayalım” şeklinde bir öpücükle uyandırıldım. Gözümün biri henüz açılmaya hazır hissetmiyorken kendini, “Saat kaç?” diye sorabildim. “Ona geliyor!” dedi annem. Tanrım daha beş saat uyumuşum. Onun da yarısı belki rüyada geçti, yoruldum. Hadi uyku miktarı ile yetinebilirim de gecenin yorgunluğu nasıl atılırdı üstümden? O kadar mutluyum ki gece çılğınlar gibi eğlendim. “O kadar zenginim ki su gibi para harcadım,” diyebilmeği o kadar çok istedim. Ancak şöyle avutabildim kendimi “Yoksulluk sınırının altındayım ama şükür ki açlık sınırının üstündeyim.” Hatta daha önemlisi gece evime tek parça girebildim! İşte buna içilir! İçtim de. Ve belki de sadece yaşadığın günü unutmak için birkaç şarkıya da eşlik edilebilir içerken. Bu gece biraz uzun sürdü o kadar.

“Anne bu saatte ne otu ya! İstanbul’un güvenli bir hapishane sitesinde hem de?” Şimdi en güvenli ve en mutlu olduğumuz bu evlerde yaşıyoruz. En az on katlı, uzun uzun on beş blok çeşitli şekillerde bir arsaya dikilir. Üç beş ağaç, birkaç çardak, biraz da çimenlik, arabayı koyabileceğin iki çizgi arası da bulabildiğin bir yerse adını ‘site’ koyup tonlarca para ödersin kirasına, aidatına. İşten döner, işe gidersin ve adına asansör denilen, aynalı kabinin bir yukarı bir aşağı hareketiyle mutluyum sanırsın. Yoksulluk sınırının altında olduğum için öyle tonlarla para döktüğüm bir site değildi kaldığım ama tonla para dökmemi isteyen bir ev sahibi yüzünden ne zaman bu ‘mutluluk’ sebeplerinden vazgeçmek zorunda olduğumu bile bilmiyordum.

“Kalk kızım, toplayalım da öğle yemeğinde yeriz. Hem olmaz mı? Yandaki apartmanlarının arasındaki yeşillikte dolu ot var.” Ot deyince aklınıza çayır çimen gelmesin. Okuyucu konusunda ırk ve memleket ayrımı yapmam ama “Egeli olan bilir şekerim” diyesim geliyor böyle zamanlarda. Biz yol kenarlarında bile çıkıveren bir sürü kendi halinde otsu bitkiye isim verip sonra da bu yetkiye dayanıp, koparıp pişiriyoruz. Bilim onlara ne demiş umrumuzda değil. Onlar bizim için pazı, turp otu, iğnelik, ballık, kapçık, ebegümeci, eşek helvası, sarmaşık, kedirgen isimlerinden ibaret. Siz gelincik toplarsınız kırmızı kırmızı mayıs ayında, biz daha açmadan onun yapraklarını tüketiriz mesela. Kimse ot yeme sevgimizi sorgulamasın. Üstüne süzme yoğurt, yanında köy biberi. Öf be!

Aslında zorla kalktım yataktan, topraklarım basamaz halde ama şevkle hazırladım bıçağımı, poşetimi. Öğle yemeğinin ucuza gelmiş olma durumu da bunda etkiliydi. “Yemek beleşe geldi.” diyemiyorum. Zira yemeğe katılacak soğan da yağ da kullanacağım doğalgaz da aldı başını gitti. Olsundu, harika bir lezzet karmaşası beni bekliyordu.

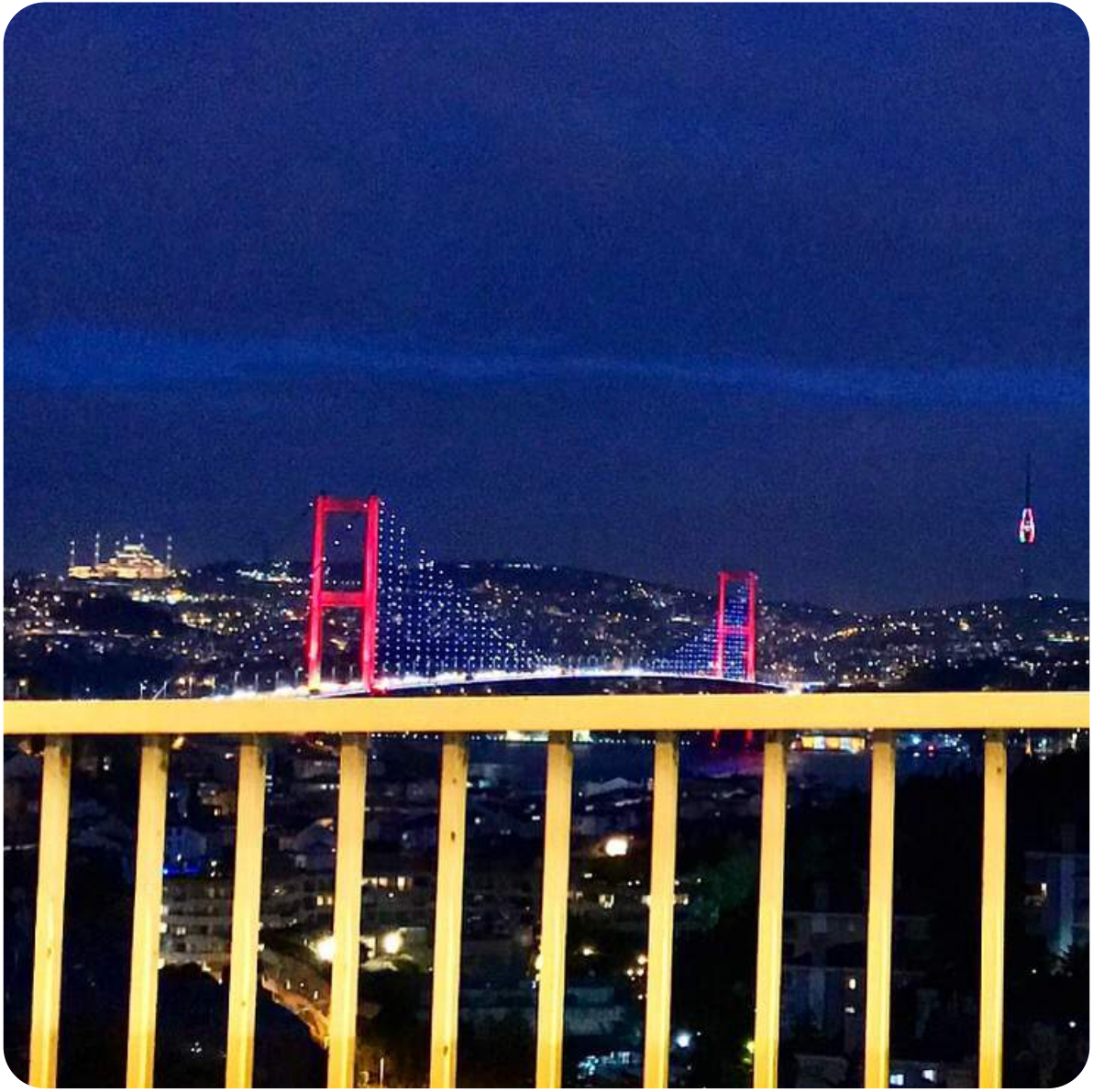
Millet yedi kat arşa yükselmek ister, biz yedi kat alta indik ve çamurlu bir sonbahar gününün bahçesine daldık. Evet, tüm yukarıda saydığım bu bitkiler ‘site hapishanesi’ bahçesinde mevcut değildi tabi ki. Zira bazılarının habitatu dağlardı. Ama yine de en az üç çeşidini bulabilmiştik ve ben onları yemekten neredeyse gece içtiğimde aldığım zevki alıyor olsam da başka otlarla karıştırıyorum bazısını hâlâ. Ya da yenilmez dediğimiz otları da yemek istediğimden, yediklerimize benzetiyorum. Annemden “Onu da topla” emri gelmesini bekliyorum. “Yok o değil, koparma” deyince de üzülüyorum. Tabi bitkinin hayatının kurtuluyor olması da önemli ekolojik olarak. Ama ben ne yiyeceğim arkadaş?

Annemin kurulundan geçenleri toplamaya başladım. Ekolojik rakibimiz sümüklü böcekler kaplamıştı bazısının köklerini. Onları özenle bizim tüketmediğimiz başka besin kaynağına bırakıp, toplamaya devam ettim. Sonra bir an düşündüm. Bu otları tanımamı ve onlardan yararlanmamı sağlayan bir annem olduğu için şanslı mıydım? Başka bir kuzenimin köyde otururken bile ot çöp toplamaya vakti yoktu. Çocuklarının, eşinin, annesinin yükleri yüzünden. Oysa benden çok severdi bitkisel beslenmeyi. Bense resmi rakamlara göre on altı, aslında gayri resmi hesaplanamayan milyonluk şehrimde bir apartman arkasında turp otu avına çıkmıştım. Uykusuzdum, yorgundum, hatta fazlası, mutsuzdum da aslında ve ayakkabılarım da felaket çamur olmuştu, olsundu. Bazısının şeklini unutup, her toplamada yeniden sorabileceğim bir annem vardı, şanslı mıydım? Artık ezberlemeliyim şu bitkilerin isimlerini. Bir gün yolumu kaybedersem, yani yanımda soracak kimse olmazsa, karnımı doyurabilmeliydim.

Ota devam ederken, fena bir rüzgâr çıktı. Soğuk değildi ama hasta edecek cinsten bir rüzgârdı. Annemin deyimiyle ufak çocuk olsa uçurabilecek bir rüzgâr. Ama hiçbir şey bizi yolumuzdan, ot sevdamızdan alıkoyamazdı, devam ettik. Ne çamurlu yollar, ne sümüklü böceklerden dolayı yarıda bırakmıştık avlanmayı. Yalnızca bir inhibe sebep vardı bizi durduran ya da yavaşlatan. O da otların çok fazla büyümemiş olması. Annem bazısı için “Çok koparma, bazısını bırak büyüsün.” diyordu. Bir kısmı için de “Kökünden değil, dalından kopar, kökü kalsın ki yeniden çoğalabilsin.” diyordu. Bu kadın gizli gizli lise, üniversite mi bitirmişti? Benden daha fazla biyoloji biliyordu. Ve bunları söylemesindeki neden “Büyüsün, çoğalsın biz daha çok yiyelim.” gibi bir egosantrik duygu muydu? Yoksa gayet masumca, onların da yaşam hakkı olduğunu savunan, empatik bir yaklaşım mıydı? Bizi hep çinekop sevici, canlıyı ve yarınını düşünmez lüfer düşmanları mahvetmedi mi? İşte annem onlardan değildi. Bitkinin soyu tükenmesin diye, yavrularını tüketmemeliydi. Umutlandım bir anlığına. Sonra umuduma rüzgâr vurdu. “Hadi eve dönelim anne” dedim. Daha ayakkabı çamurlarımızı temizleyecektik. Yolumuz uzundu yani! Çamur temizleme faslı da bittikten sonra yine aynı aynalı kutuyla yükseldik yedi kat semaya. Ama daha üstümüzde beş kat daha vardı, arşa eremedik. Yemekte o otları yerken eminim varırız doruklara. Hadi gelin, hep birlikte yiyelim. Bereketli olsun!

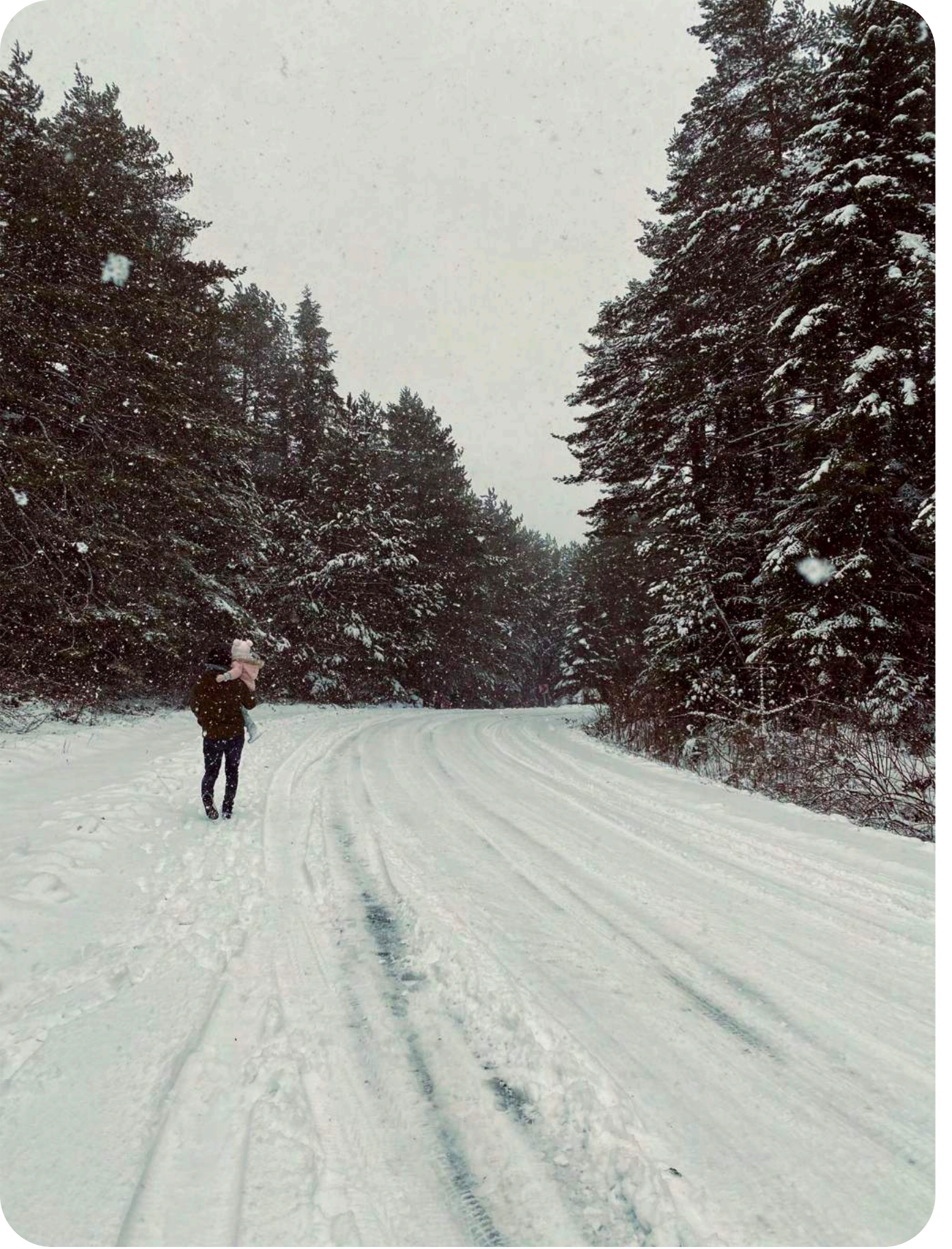
Perihan AKTAN

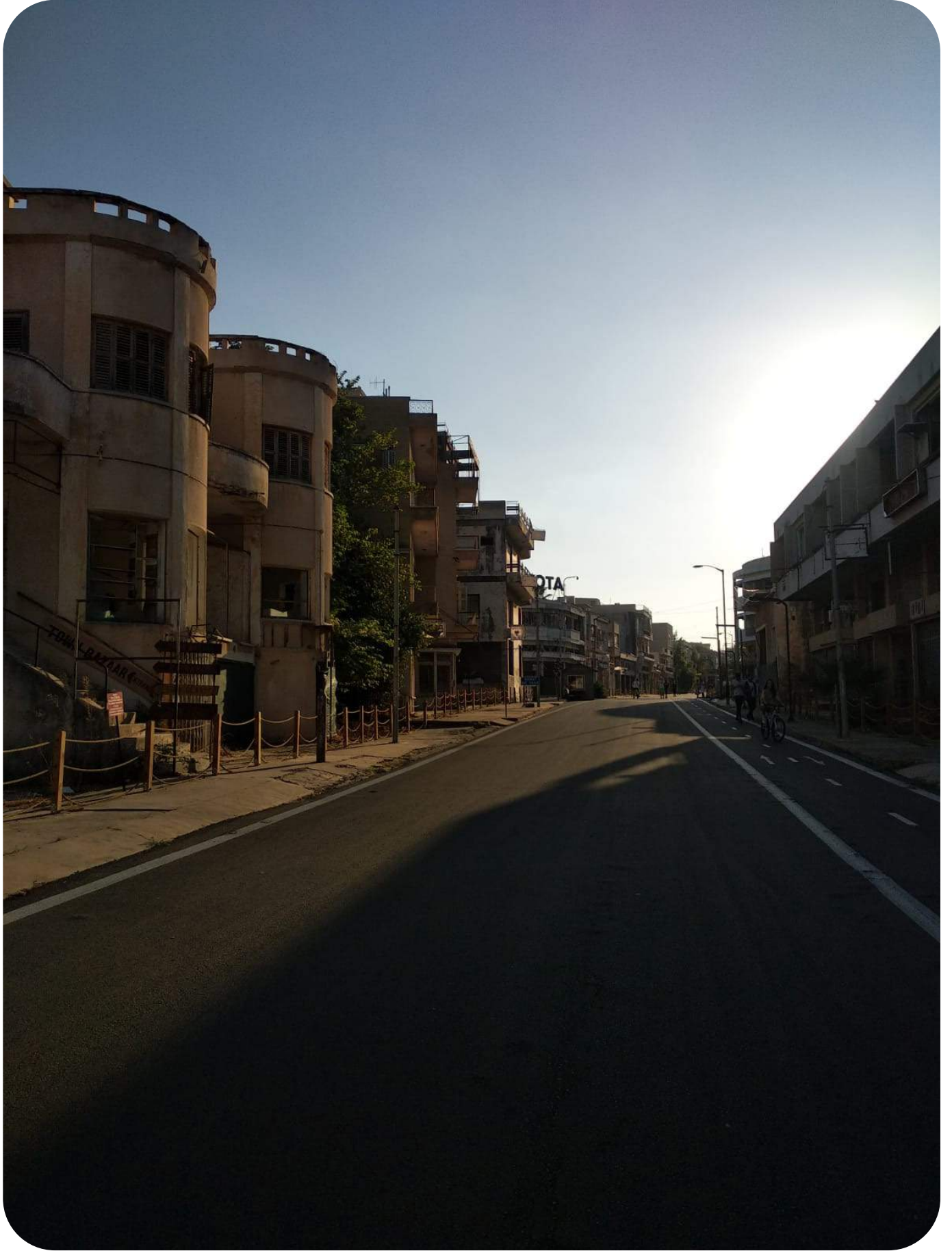
Osman UZUNMEHMETOĞLU

Beyda TOPAN

Şüheda BİCE

Merve KAKICI

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **25 okula ulaşmıştır**. İncelemek için **sosyal medya hesaplarını** ziyaret edebilirsiniz.

Her Şeye rağmen bu yeryüzünde Őarkılar söyledik.
TeŐekkürler Dünya.

Kazım KOYUNCU

-Ne kadar zamanımız var?
+Çok değil!

Hayat Okulu Filmi

Bana sorarsan kütüphanene dön, yani kitap ol, aydınlan ve aydınlat.

Cemil MERİÇ

Ne kadar bilersen bil, söylediklerin karŐındakinin anladığı kadardır.

Mevlana